

У ИМЕ НАРОДА

ОКРУЖНИ СУД У БЕОГРАДУ - Веће за ратне злочине, састављено од судија Оливере Анђелковић као председника већа, Татјане Вуковић и Мирослава Алимпића као чланова већа, са записничарем Оливером Савић, у кривичном предмету оптуженог **АНТОНА ЛЕКАЈА**, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл.142. став 1 КЗ СРЈ, по оптужници Тужилаштва за ратне злочине у Београду, КТРЗ бр.7/04 од 07.07.2005. године, прецизираној 14.09.2006. године, по одржаним главним и јавним претресима и једном нејавном претресу, почев од 18.11.2005. године до 14.09.2006. године, у присуству заменика тужиоца за ратне злочине Драгољуба Станковића, оптуженог, његовог браниоца, адвоката Теки Вокшија и судског тумача за албански језик Драгана Лабовића, донео је, а дана 18.09.2006. године јавно објавио следећу:

ПРЕСУДУ

Оптужени:

АНТОН ЛЕКАЈ, звани «**Пинћо**», од оца [REDACTED] и мајке [REDACTED] рођене [REDACTED], рођен у [REDACTED] са пребивалиштем у [REDACTED] насеље [REDACTED], рођен [REDACTED] године, држављанин [REDACTED] по занимању [REDACTED]

КРИВ ЈЕ:

Што је:

У периоду од **12. до 16. јуна 1999. године**, на територији општине Ђаковица, **Аутономна покрајина Косово и Метохија**, за време **оружаног сукоба** између војних снага Савезне Републике Југославије и полицијских снага Републике Србије, са једне стране и припадника наоружане војне формације **Ослободилачке Војске Косова – ОВК (УЧК)**, са друге стране, те истовремено у време **ратног сукоба**

између **оружаних снага СРЈ и Коалиције НАТО пакта**, искоришћавајући ситуацију када су се оружане снаге СРЈ и оружане снаге НАТО Коалиције налазиле у фази суспензије ратних дејстава и у фази повлачења са Косова и Метохије, сходно Војнотехничком споразуму о Косову од 09.06.1999. године, које повлачење је трајало до **20. јуна 1999. године** и било пропраћено оружаним сукобима између ОВК и војних снага СРЈ на појединим подручјима Косова и Метохије, као припадник наоружане војне формације Ослободилачке Војске Косова, кршећи правила Међународног права за време оружаног сукоба, садржана у одредбама чл.2. став 1, чл.3. став 1 под а) и ц), те чл.27. став 1 и 2 **IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године**, противно чл.51., 75. и 76. **Допунског протокола I** уз Женевске конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава међународних оружаных сукоба, те противно чл.4. тачка 1. и 2. под а) и е) и чл.13. **Допунског протокола II** о заштити жртава немеђународних оружаных сукоба,

Заједно са припадницима ОВК **Шкупи Арбеном, зв. «Зифа»**, према коме је поступак раздвојен, сада покојним **Бистражини Бесимом**, према коме је поступак обустављен и другим за сада непознатим **припадницима Ослободилачке Војске Косова**, припадницима јединица, које су деловале у оквиру Оперативне зоне «Дукађини», чији је командант био Рамуш Харадинај, предузимао радње свестан заједничког деловања, ради остварења заједничког циља – успостављања потпуне контроле над територијом Косова и Метохије од стране Ослободилачке Војске Косова и протеривања неалбанског живља са тог подручја, те је у том циљу према цивилном становништву неалбанске националности и појединим Албанцима, за које су сматрали да нису лојални ОВК, које становништво није учествовало непосредно у непријатељствима, **вршио противзаконита затварања, нечовечна поступања, мучења, повреде телесног интегритета, силовања и убиства**, па су тако:

1) Дана **12.06.1999. године** око 17 часова, у близини текстилне фабрике «Емин Дураку», **оптужени Антон Лекај, звани «Пинћо», Шкупи Арбен зв. «Зифа», Бистражини Бесим** и други припадници ОВК, зауставили сватовску колону у којој су се налазили оштећени: малолетна **Тафа Софија, Тафа Хасан, Баљај Шабан, Шаља Бедри, Шаља Ређа, Зећири Гзим, Зећири Афијета, Љушај Звездан и Сали Бериша**, те су их све противзаконито затворили у просторије фабрике и држали затворене, за које време су мушкарце сви заједно и истовремено кундацима од аутомата, песницама и ногама тукли по глави и телу, наносећи им повреде, при чему је Шкупи Арбен зв. «Зифа» ножем наносио телесне повреде, у виду посекотина, по телу Бедри Шаљи, Гзим Зећирију су стављали палицу у уста, а кундаком аутомата ударали у главу, наносећи му повреде у пределу главе и врата, а на сличан начин тукли и Љушај Звездана, као и остале мушкарце, пребацујући им да их туку зато што су сарађивали са Србима, копали ровове за српску војску, а нису се прикључили ОВК, те су им свима говорили: «Шта сте чекали, што нисте отишли у Србију». Након 2-3 сата пребацили су их у подрум хотела «Паштрик», где су противзаконито били затворени 3-4 дана и ноћи, а за то време, оптужени је заједно са другим припадницима ОВК наставио да мучи, сексуално злоставља и повређује оштећене, ударајући их кундаком аутомата, песницама и ногама, а појединим оштећенима су по телу гасили цигарете и приморавали их да они то чине између себе, док су неке оштећене терали да пију мокраћу из пластичних посуда, при чему су мушкарце испитивали о сарадњи са српским снагама и претили да ће их убити. Наредних дана су доведена у подрум још два лица неалбанске националности – **Краснићи Бајрам и Гаговић Раде**, који су на неутврђен начин лишени слободе и противзаконито затворени у хотелу «Паштрик», а када су спуштени у подрум хотела,

њима су наносили телесне повреде ножевима, палицама, кундаком аутомата и песницама, па је тако:

а) Дана **12.06.1999. године** у вечерњим часовима, у хотелу «Паштрик», **оптуђени** принудио на обљубу малолетну оштећену **Тафа Софију**, претњом да ће непосредно напасти на њен живот, тако што је са још једним **НН припадником ОВК**, пришао оштећеној док је по претходној наредби чистила хотелску собу, затворили су врата и почели да је гурају, оптуђени који је био наоружан јој је припретио да ће је убити ако се не скине, што је она и учинила, те је над њом извршио обљубу, после чега је и НН припадник ОВК, искористивши околност да је отпор оштећене сломљен, такође над њом извршио обљубу. Наредних дана оптуђени је приморавао оштећену да упаљеном цигаретом наноси опекотине своме стрицу, оштећеном **Тафа Хасану**, што је она била принуђена да чини;

б) Дана **13.06.1999. године** оптуђени заједно са **Арбеном Шкупијем**, звани «Зифа» употребом силе принудио на противприродни блуд оштећеног **Бедри Шаљу**, тако што су га најпре тукли, а потом му је један стављао свој полни орган у уста, а други у чмар;

в) Дана **13. јуна 1999. године**, оптуђени заједно са **Арбеном Шкупијем**, звани «Зифа» и још једним припадником ОВК учествовао у тешком телесном повређивању оштећеног **Гаговић Радета**, тако што су га држали и гурали, док му је «Зифа» ножем одсекао уво, а потом одсечено уво угурао у уста оштећеном **Шаља Ређи**, терајући га да то једе;

- па је тако оптуђени учествовао у противправном затварању укупно **девет лица** и према њима, заједно са осталим припадницима ОВК, вршио мучења, нечовечна поступања, повреде телесног интегритета и силовања, а према још **два лица** заједно са осталима учествовао у повреди њиховог телесног интегритета и нечовечном поступању, да би 15.06.1999. године пустили на слободу најпре малолетну **Тафа Софију**, потом **Афијету Зећири**, **Гзима Зећири**, **Тафа Хасана**, **Сали Беришу** и **Баљај Шабана**,

2) Тачно неутврђеног дана између **14.06. и 16.06.1999. године**, око 02,00 часа по поноћи, **оптуђени** и **Арбен Шкупи** зв. «Зифа» извели из хотела оштећене **Шаља Бедрија** и **Ређа**, те угурали у црно возило марке «BMW» без регистарских таблица, **оштећеног Шаља Ређа** ставили у гепек, а **оштећеног Шаља Бедрија** на задње седиште, те их одвезли у близини реке Лукавац и кланице «Агими», код места званог «Плинска Подстаница», поред регионалног пута Ђаковица-Призрен, у намери да их ту лише живота, али је оштећени **Бедри** након изласка из возила искористио њихову непажњу и побегао, док су **Ређа Шаља** лишили живота, пуцајући му из ватреног оружја у пределу стомака и грудног коша, а остале **оштећене Љушај Звездана** и **Гаговић Радета** други припадници ОВК су одвезли у непознатом правцу, од када им се губи сваки траг;

-чиме је као саизвршилац извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из чл.142. став 1 КЗ СРЈ у вези чл.22. КЗ СРЈ.

Применом наведеног законског прописа и одредби чл.5. став 2, 33., 38. и 41. КЗ СРЈ суд оптуженог

О С У Ђ У Ј Е

На КАЗНУ ЗАТВОРА у трајању од 13 (тринаест) година.

На основу чл.50. став 1 КЗ СРЈ, оптуженом се у изречену казну затвора урачунава време проведено у притвору, почев од 17.08.2004. године, када је лишен слободе, па надаље.

На основу чл.196. став 4 ЗКП, оптужени СЕ ОСЛОБАЂА дужности да накнади трошкове кривичног поступка.

О б р а з л о ж е њ е

Оптужником Тужилаштва за ратне злочине Републике Србије у Београду, Антон Лекај је оптужен због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл.142. став 1 ОКЗ, те је иста чињенично прецизирана на главном претресу од 14.09.2006. године, при којој је до завршетка претреса остао Заменик тужиоца за ратне злочине, предложивши да суд оптуженог огласи кривим и осуди по закону.

Оптужени се у истрази најпре **бранио** ћутањем, а када су изведени докази током истраге, изнео је своју одбрану, наводећи да није извршио кривично дело за које је тужен, те да се у критичном периоду није ни налазио у Ђаковици, пошто је са породицом био у Албанији од 27. априла, 1999. године до 15. јула 1999. године. Објаснио је да његов надимак није «Пинћо» већ Тони, те да га никада нису звали «Пинћо», а да је у Ђаковици живео у насељу Брековац, а никада на адреси Вука Караџића 398. Као годину рођења навео је 1980. годину, објашњавајући да је 1979. година погрешно уписана у хрватском уверењу. Пре оружаног сукоба наводи да се бавио филигранским занатом, помажући оцу, а потом продајом цигарета на улици, због чега је једном и хапшен од стране полицајца Слобе Ковача, када су му узимали отиске прстију, те је тада лажно оптужен за крађу цигарета, што је под присилом морао да призна, а у вези тога није осуђен. Објаснио је да је био припадник ОВК, али никада под командом Рамуша Харадинаја, кога је видео само једном или два пута. У вези тога наводи да је под утицајем телевизије јуна 1998. године отишао у село Јуник и тамо био под командом Бедри Шаље, у почетку се та јединица звала «ФАРК» - Оружане снаге Републике Косова, а касније су јединице «ФАРК»-а и УЧК биле измешане. У Јунику је задужио оружје и униформу, али није ишао у акције, јер није имала његова јединица офанзивни карактер. Та јединица, најпре, није имала назив, а после убиства Бедри Шаље звала се 134. бригада «Бедри Шаља». Њен командант у Албанији је био Рустен Бериша, на Косову је био Бежим Бериша, а потом и Ил Морина. Из командног састава још зна Елтон Жерку и Пермет Вуљу. Бригада је бројала око три хиљаде људи, а његов задатак је био евидентирање лица која пролазе њихов пункт идући за Албанију или враћајући се са оружјем. У јединици су имали

«калашњикове», три оквира са муницијом и бомбе, с тим што је он «калашњиков» употребио само два пута и то једном пуцајући у мете, а други пут за време офанзиве војске и тада је исти усмерио увис, те да памти две офанзиве војске. Навео је да није имао ни нож, ни пиштољ. Пошто му је предочена фотографија која у списима носи ознаку бр.60/18 и на којој су два лица, навео је да је он на истој у црним панталонама, јакни и црном качкету, са аутоматом «калашњиков» преко груди, а на качкету се налази амблем УЧК. Даље наводи да је након почетка бомбардовања јединица почела да се осипа, па је он 22. априла 1999. године предао оружје и отишао кући, а потом са породицом у Албанију, у градић Бајрамцури, где су се сместили у пословне просторије једне пилане код извесног Мусли Џон Гецаја и тамо су остали до 15. јула 1999. године. Његови преласци границе нису евидентирани, јер није имао личну карту, а и друге нису евидентирали. Навео је да познаје Шкупи Арбена, званог «Зифа», Хекуран Ходу и Бистражини Бесима, да му је познато да су борци и припадници ОВК, али се са њима није дружио. По повратку у Ђаковицу није ступио у контакт са својом јединицом, тада је КФОР био у граду, није чуо за постојање затвора у хотелу «Паштрик» или на другом месту, у граду није видео јединице ОВК, нити војне полиције ОВК, јер тада нису ни постојале, нити је икада чуо за групу «Ципат». Сматра да се против њега води политички поступак.

На главном претресу оптужени је остао при својој одбрани, незнатно је изменивши. Објаснио је да је он 15. јула 1998. године постао припадник ОВК у селу Јуник и то 134. бригаде, која је припадала Оперативној зони «Дукађини», а ова зона је обухватала Ђаковицу, Пећ, Клину, Ругову, Дечане, с тим што је у оквиру ОВК он био припадник ФАРК-а, те му командант није био Рамуш Харадинај, већ Бујар Букоши, који је командовао из Албаније. На подручју Ђаковице наводи да су деловале 134., 132. и 137. бригада. Тврдио је да су ратни сукоби почели половином 1998. године и у њима су учествовали српска полиција и војска, с једне стране и ОВК са друге стране. Тврди да је он био обичан војник, поред «калашњикова» имао је и двоглед као и радио везу, најновији тип, повезан директно са сателитом. Обучаван је да се према цивилима не крше људска права, да се не смеју протеривати, малтретирати и убијати. У вези одласка у Албанију, навео је да је са породицом отишао неким камиончићем, у једно село близу града Тропаја, а када му је предочено да је у истрази тврдио да су отишли у градић Бајрамцури, навео је да је тачно то што је рекао у истрази. Што се тиче преласка границе, тврдио је да су били на прелазу Кукс или Морина или Ђафа Прушит. Објаснио је да су били смештени у једној малој кући, у оквиру које је и радионица и да је само његова породица била у тој кући, он је спавао сам у соби, родитељи у другој соби, а у трећој соби браћа. Током поступка је тврдио да није осуђиван, да није био у затвору, а када му је предочена пресуда Окружног суда у Пећи, К.бр.44/2001 од 22.08.2001. године, потврдио је да се иста односи на њега и да је казну затвора у трајању од једне године и шест месеци издржао 2003.-2004. године. У вези његовог надимка «Пинћо» означеног у овој пресуди, није хтео да се изјашњава. Поводом његових навода да никада није становао у улици Вука Караџића, код католичке цркве у Ђаковици и предочавања навода његове мајке и брата да су ту становали, навео је да прихвата то што су они рекли. Тврдио је да га сведоци терете, јер је то монтирао СУП Ђаковица. У завршној речи је прихватио завршну реч свога браниоца, који је првенствено предложио да се суд огласи стварно и месно ненадлежним, у противном да оптуженог ослободи од оптужбе, због недостатка доказа, а под претпоставком да стоје обележја кривичног дела, да суд цени младост оптуженог, неосуђиваност, те да у том случају му изрекне најблажу казну и ослободи га плаћања трошкова поступка, јер је из изузетно сиромашне породице и нема никаквих средстава.

У доказном поступку суд је саслушао сведоке – оштећене Бедри Шаљу, Тафа Софију, Афијету Зеџири, те извршио суочење између оптуженог и ових оштећених, те суочење између оштећеног Бедри Шаље и оштећене Афијете Зеџири, саслушао сведоке Хусни Рамоџија, извршио суочење између оптуженог и овог сведока, саслушао сведоке Тафа Ајмону, Тафа Хамзу, сведока-оштећеног Керши Мехмета, извршио суочење између овог оштећеног и сведока-оштећеног Бедри Шаље, саслушао сведока Раме Мехметаја, извршио суочење између оптуженог и овог сведока, саслушао сведоке Газменда Круезиу, Кристину Лекај, Петрита Лекаја, Манреџаја Лудовика, Росанду Кабаш, извршио суочење између оптуженог и овог сведока, саслушао сведока-оштећену Раду Гаговић, сведоке Миладина Гаговића, Братислава Ћосића, Слободана Ковача, извршио суочење између оптуженог и овог сведока, саслушао сведока-оштећену Асиме Краснићи, сведока Антигону Бахтјари, извршио суочење између оптуженог и овог сведока, саслушао сведока Биљану Векић, извршио суочење између оптуженог и овог сведока, те саслушао сведоке Зизу Шаља и Селвану Шаља, а од писмених доказа прочитао: Војнотехнички споразум о Косову од 09.06.1999. године, превод Резолуције 1244 Савета безбедности Уједињених нација од 10.06.1999. године, извештај СУП-а Ђаковица – Одељења криминалистичке полиције бр.2689/04 од 25.10.2004. године – ИКМ Јагодина, извештај Војне поште бр.1122-1 Инт.бр.С1/68-2 од 11.02.2005. године, закључак МУП-а Србије – СУП-а Лесковац, Одељења криминалистичке полиције, Одсека криминалистичке и ПД технике од 19.08.2004. године, извештај из КЕ за оптуженог од 10.12.2002. године и од 28.09.2005. године, извршио увид у дактилоскопски картон за оптуженог, фотографију са ознаком у списима бр.60/18, фотографију са ознаком у списима Ки.В.13/04 - Ки.В.4/05, стр.135, увид у шематски приказ Оперативне зоне «Дукађини» достављен од БИА Републике Србије и прочитао делове овог шематског приказа, извршио увид у списак киднапованих Срба на Косову и Метохији од 13.06.1999. године до 01.03.2001. године Црквено-Народног одбора и Црвеног крста, прочитао делове извештаја МУП-а Србије, СУП-а Ђаковица, ИКМ Јагодина, Одељење криминалистичке полиције 03 бр.233-254/05 од 08.02.2005. године, извештај МУП-а Србије, СУП-а Ђаковица, Одељење криминалистичке полиције бр.03-2128/04 од 20.08.2004. године, ИКМ Јагодина, извештај Министарства правде, Управе за извршење кривичних санкција – извештај лекара Округног затвора у Београду од 30.08.2004. године, превод пресуде Округног суда у Пећи, К.бр.44/2001 од 22.08.2001. године, превод пресуде Врховног суда Косова, Кж.бр.301/2001 од 21.02.2003. године, извршио увид у идентификациону картицу УНМИК за оптуженог, прочитао Родни лист за оптуженог Републике Хрватске, Уред државне управе у Шибенско-книнској жупанији – Матични уред Шибеник од 23.01.2006. године, списак киднапованих и несталих лица у периоду од 01.01.1998. до 31.12.2003. године на подручју СУП-а Ђаковица, МУП-а Србије – СУП-а Ђаковица, извештај Генералштаба Војске СЦГ, Кабинет начелника, бр.439-4 од 06.02.2006. године, Уредбе УНМИК бр.1999/1 од 25.07.1999. године, бр.1999/8 од 20.09.1999. године, бр.1999/25 од 12.12.1999. године, бр.2000/54 од 27.09.2000. године, извршио увид у фотографију сведока Хусни Рамоџија, записник о препознавању, Ки.В. бр.5/2004 од 19.05.2004. године од стране сведока – оштећене Тафа Софије, записник о препознавању, Ки.В. 5/2005 од 19.05.2004. године од стране сведока – оштећеног Бедри Шаље, извештај лекара Округног затвора у Београду од 14.12.2005. године, извршио увид у три мапе града Ђаковице, прочитао Извадак из Матице рођених Републике Хрватске – Уреда државне управе у Шибенско-книнској жупанији, Матични уред Шибеник од 18.11.2005. године, извршио увид у документа предата суду од истражитеља Хашког

трибунала – мапа Оперативне зоне «Дукађини» и фотографија оптуженог Антона Лекаја, превод са албанског на српски језик Уверења Управе за катастар, геодезију и својину општине Ђаковица Мисије УН за Косово од 31.01.2006. године, превод потврде Министарства рада и социјалне заштите Општинске канцеларије за запошљавање Ђаковица од 30.01.2006. године, превод Уверења Управе за катастар, геодезију и својину општине Ђаковица од 02.02.2006. године, превод Резолуције Савета безбедности Уједињених нација бр.1160 од 31.03.1998. године, бр.1199 од 23.09.1998. године, бр.1203 од 24.10.1998. године, бр.1239 од 14.05.1999. године, допис МУП-а Србије, Управе за борбу против организованог криминала бр.2623/04 од 28.09.2004. године, решење овог суда, Ки.В. 5/2004 од 01.10.2004. године, извештај МУП-а Србије, Ресора јавне безбедности, Штаба МУП-а за Аутономну покрајину Косово и Метохију, 12А бр.479-2/2004 од 27.04.2006. године, Куршумлија, извештај Мисије УН на Косову, Цивилне полиције, Главни штаб, УНМИК полиција, Канцеларије за везу ТСС Центар, Контејнер бр.5, соба број 6, Приштина, бр.391-1-С/2005 од 12.04.2006. године, извршио увид у фотографију Ређа Шаље, прочитао превод извештаја команданта Генералштаба КФОР-а, потпуковника Benedetto Speranza од 25.06.2006. године, извештај МУП-а Србије, Ресора јавне безбедности, Управе криминалистичке полиције, Службе за откривање ратних злочина, 02/6-2 бр.91/06 од 09.06.2006. године са прилозима уз исти у који се врши увид и то у фотографију која у списима носи ознаку бр.1023/462, фотографију бр.1035/462, дактилоскопски картон са ознаком бр.1024/462, прочитао превод транскрипта аудио записа о спровођењу истражних радњи у Приштини од 30.05.2006. године, превод записника о саслушању сведока Привремене администрације Косова од 30.05.2006. године и то сведока Avni Dauti, Syle Iberhasaja, Mark Tufi и Xhelal Komoni, записник о препознавању од стране сведока Биљане Векић, Ки.В. бр.5/2004 од 19.05.2005. године, извод из извештаја МУП-а Србије, Управе криминалистичке полиције, Ресора јавне безбедности, Службе за откривање ратних злочина од 22.03.2006. године, решење Општинског суда у Ђаковици са седиштем у Власотинцу, Рз.бр.8/05 од 26.05.2006. године, извршио увид у фотографије Гаговић Радета које је приложила суду током истраге његова супруга Гаговић Рада, извршио увид у мапе Косова – карта број 1, број 2 и број 3, предате суду од стране браниоца оптуженог, прочитао извештај МУП-а Србије, Управе за борбу против организованог криминала бр.230-295/05-4 од 28.04.2005. године и од 25.04.2005. године, извршио увид у оригинална документа достављена од БИА Републике Србије 15.05.2006. године и прочитао превод истих и то: наредбу Рамуша Харадинаја од 24.06.1998. године у вези са мобилизацијом, наредбу Рамуша Харадинаја о премештају Бедри Шаље од 08.07.1998. године, наредбу Рамуша Харадинаја од 12.07.1998. године о именовању Треће бригаде, захтев Рамуша Харадинаја о премештају девет припадника ОВК од 04.07.1998. године, наредбу Рамуша Харадинаја за слање 64 припадника ОВК из Ђаковице у Центар за обуку у Папраћане, општина Дечане од 08.07.1998. године, наредбу Рамуша Харадинаја од 12.07.1998. године у вези формирања бригада и именовања старешина ОВК, овлашћење Оперативног штаба за Метохију од 12.07.1998. године, којим Харадинај Рамуш овлашћује Тахира Земаја да формира Прву бригаду, наредбу Рамуша Харадинаја од 13.07.1998. године о имену бригаде «Мурте Зенељи», наредбу Рамуша Харадинаја од 13.07.1998. године у вези именовања Прве и Друге бригаде ОВК, Оперативне зоне Метохија, именовање потписано од Рамуша Харадинаја дана 30.07.1998. године о постављењу старешина.

Оцењујући сваки изведени доказ засебно и у међусобној вези једног доказа са другим и у вези са одбраном оптуженог, а по слободном судијском уверењу у смислу чл.352. ЗКП-а, овај суд је нашао:

Да је оптужени Антон Лекај у време, на месту и на начин ближе описан у изреци ове пресуде извршио радње које су тамо описане.

До оваквог закључка, суд је дошао после свестране и брижљиве оцене свих изведених доказа.

Изведеним и од стране суда прихваћеним доказима утврђено је следеће **чињенично стање:**

Догађаји који су предмет оптужбе одиграли су се у периоду од 12.06.1999. године до најкасније 16.06.1999. године на територији општине Ђаковица, АП Косово и Метохија, за време унутрашњег оружаног сукоба између оружаних снага СРЈ – Војске и полиције, с једне стране и наоружане војне формације Ослободилачке војске Косова – ОВК (УЧК), са друге стране, те истовремено у време ратног сукоба (међународног оружаног сукоба) између оружаних снага СРЈ и Коалиције НАТО пакта. Унутрашњи оружани сукоб отпочео је на подручју Косова и Метохије 22.04.1998. године оружаним дејствима у реону Радоњићког језера, између ОВК и оружаних снага СРЈ, а међународни оружани сукоб (рат) започет је бомбардовањем територије СРЈ од стране Коалиције НАТО пакта на дан 24.03.1999. године.

Дана 09.06.1999. године потписан је Војнотехнички споразум о Косову (Кумановски споразум) између војних представника власти у Београду и представника НАТО Коалиције, којим је предвиђено постепено повлачење снага СРЈ са подручја Косова и Метохије у року од једанаест дана од дана потписивања споразума, те је посебно предвиђено да ће кампања бомбардовања бити укинута по комплетном повлачењу снага СРЈ (до тада суспендована), а КФОР задржава овлашћење да ако буде неопходно, силом обезбеди испуњење обавеза из споразума.

Повлачење војске и полиције СРЈ са подручја Косова и Метохије је отпочело 10. јуна 1999. године и трајало до 20. јуна 1999. године, те је било пропраћено оружаним сукобима између ОВК и војних снага СРЈ, на појединим подручјима Косова и Метохије (последњи већи сукоб био је 15. јуна 1999. године у реону села Сајковац, СО Подујево). Повлачење оружаних снага СРЈ подразумевало је борбено обезбеђење и представљало је војну операцију, која је завршена закључно са 20. јуном 1999. године, тако да је тек тада постигнуто мирно решење и окончање војних операција, а закључно са тим датумом фактички је завршен и унутрашњи и међународни оружани сукоб.

Ослободилачка војска Косова имала је војну организацију, материјална средства, одговорну команду, што је овој формацији омогућавало да изводи континуиране и усклађене војне акције и могућност освајања и контролисања делова територије Косова и Метохије. Тако су формиране оперативне зоне, којима су руководили команданти штабова. Подручје општине Ђаковица припадало је Оперативној зони «Дукађини», чији је командант био Рамуш Харадинај. Са подручја општине Ђаковица војска и полиција СРЈ су се повукле закључно са 12.06.1999. године, а припадници ОВК су одмах по њиховом повлачењу запоседали поједине пунктове у граду, сместили штаб 137. бригаде у Дому културе, те нису положили

оружје, поступајући на тај начин противно одредби параграфа 9. тачка б. и ц. и параграфа 15. Резолуције 1244 Савета безбедности Уједињених нација од 10.06.1999. године, јер се нису повиновали захтевима Међународне заједнице за демилитаризацијом и успостављањем безбедног окружења на Косову и Метохији, а све у циљу успостављања потпуне контроле над територијом Косова и Метохије и протеривања неалбанског живља са тог подручја.

Оптужени Антон Лекај, звани «Пинћо» је био припадник ОВК, у саставу јединица које су деловале при Оперативној зони «Дукађини». Дана 12.06.1999. године, одмах након повлачења оружаних снага СРЈ са пункта код Текстилне фабрике «Емин Дураку», оптужени је заједно са Арбеном Шкупијем, званом «Зифа», Бесимом Бистражинијем и другим припадницима ОВК запосео овај пункт. Тог истога дана група Рома, међу којима су били браћа Бедри и Ређ Шаља, брат и сестра Гзим Зећири и Афијета Зећири, звана «Љуља», те Љушај Звездан, звани «Руљи», коме је отац Албанац, а мајка Српкиња, кренули су из једног дела насеља «Пискоте» у други део истога насеља да испросе младу за Ређ Шаљу. Када су пролазили поред Текстилне фабрике «Емин Дураку» затекли су у покрету Војску СРЈ, која се спрема за повлачење. У повратку око 17 часова, заједно са младом, малолетном Тафа Софијом, старом 14 година, њеним стрицем Тафа Хасаном и његовим комшијом Баљај Шабаном, лицима ромске и египатске националности, као и Беришом Сали, званом «Дреница», лицем албанске националности, које им се успут придружило, њих деветоро бивају заустављени код Текстилне фабрике «Емин Дураку» од стране оптуженог Антона Лекаја, звани «Пинћо», Арбена Шкупија, звани «Зифа», Бистражини Бесима и других припадника ОВК. Након тога су их противзаконито затворили у просторије фабрике и држали затворене два-три сата, за које време су све мушкарце оптужени и остали припадници ОВК заједно и истовремено тукли по глави и телу кундацима аутомата, песницама и ногама, наносећи им повреде, при чему је Арбен Шкупи, звани «Зифа» ножем наносио телесне повреде оштећеном Бедри Шаљи у виду посекотина по телу, Гзим Зећирију су стављали палицу у уста, а кундаком аутомата ударали у главу, а на сличан начин су тукли Љушај Звездана и остале мушкарце. Пребацивали су им да их туку зато што су сарађивали са Србима, копали ровове за српску војску, а нису се прикључили ОВК, те су им говорили: «Шта сте чекали, што нисте отишли у Србију». Малолетну Тафу Софију и Афијету Зећири су за то време држали у кућици чувара фабрике.

Након два-три сата путничким возилима су их пребацили у подрум хотела «Паштрик», где су противзаконито били затворени три-четири дана и ноћи, у нечовечним условима, у мрачном омањем простору, са бетонском подлогом и са само једним малим прозорчићем, без кревета, без хране, с тим да нужду врше у посудама. На излазу из подрума су стајали наоружани стражари, а само једном приликом оштећенима су дали неку питу да једу. За време њиховог боравка у подруму оптужени је заједно са Арбеном Шкупијем званом «Зифа», Бесимом Бистражинијем и још десетак припадника ОВК наставио да мучи, сексуално злоставља и повређује оштећене, ударајући их кундаком аутомата, песницама и ногама, а појединим оштећенима су по телу гасили цигарете и приморавали их да они то чине између себе. Поједине оштећене су терали да пију мокраћу из пластичних посуда, а мушкарце су испитивали о сарадњи са српским снагама и претили да ће их убити.

Малолетну Тафу Софију су након доласка у подрум повели у хотелске собе и наредили да их чисти. Док је она то чинила у једној од соба, дошао је оптужени са

још једним НН припадником ОВК, затворили су врата, пришли оштећеној и почели да је гурају. Оптужени који је при себи имао нож и пиштољ, рекао је оштећеној: «Ако се не скинеш има да те убијем», након чега је малолетна оштећена, схвативши озбиљно ову претњу, а пошто је претходно и видела повређене – остале оштећене, скинула је одећу са себе, те је оптужени над њом извршио обљубу, после чега је и НН припадник ОВК, искористивши околност да је отпор оштећене сломљен, такође над њом извршио обљубу. Наредних дана је оптужени приморавао малолетну оштећену да са упаљеном цигаретом наноси опекотине своје стрицу – оштећеном Тафа Хасану, што је она била принуђена да чини. Током боравка у хотелу «Паштрик» малолетна Тафа Софија је силована и у подруму пред очима Афијете Зеџири и осталих, а то је учинио Арбен Шкупи звани «Зифа».

Дана 13.06.1999. године у подрум је доведен Керши Мехмет, лице ромске националности, кога је Арбен Шкупи звани «Зифа» зауставио док је возио бицикл, ударивши га кундаком аутомата по глави и лицу, те га је противзаконито затворио у хотел «Паштрик». Керши Мехмет је да би себе спасао, пошто се дружио са неким припадницима српске полиције, причао за оштећене да су сарађивали са Србима, крали и пружао им друге информације, због чега је ту остао још два дана, слободно се крећући по подруму и по хотелу са припадницима ОВК. Истога дана када је доведен Керши Мехмет, на неутврђен начин је противзаконито затворен и у подрум доведен Краснићи Бајрам, такође лице ромске националности, кога је у подрум увео један припадник ОВК са дугом косом. Њему су пребацивали зато што је поставио српску заставу на кућу. Одмах по довођењу у подрум, тукло га је више припадника ОВК, међу којима и оптужени Антон Лекај, те Арбен Шкупи звани «Зифа» и Бесим Бистрижини, при чему је оптужени оштећеног ударао кундаком аутомата, а остали палицама, ногама и рукама. Наредног дана, а током свог боравка у подруму, оштећени Краснићи Бајрам је повређиван и ножем. С обзиром да се међу затвореним лицима налазио и Сали Бериша звани «Дреница», по националности Албанац, са којим је Бајрам био у свађи и имао сукоб два-три дана пре њиховог затварања, па је Сали Бериша на неутврђени начин дошао у посед ножа и истим убоо Краснићија у пределу руке, изнад лакта. У тај сукоб се умешао и Арбен Шкупи звани «Зифа», те је једним дугачким ножем ударио оштећеног Бајрама у пределу тела, тако да је он остао крвав да лежи у врло тешком стању. Оптужени Антон Лекај, који је тада био присутан у подруму, у овом сукобу није учествовао. Након извесног времена припадници ОВК су Краснићи Бајрама извели из подрума и његова судбина је до данас неизвесна – води се као нестало лице, а по претпоставкама осталих затворених лица, толико је тешко био повређен да је највероватније подлегао повредама.

Дана 13.06.1999. године у подрум је доведен Раде Гаговић, лице српске националности, који је тог или претходног дана на неутврђен начин противзаконито затворен у хотел «Паштрик». Он је, најпре, држан у некој од соба хотела, а потом су га оптужени и Арбен Шкупи звани «Зифа» сместили у подрум, на себи је имао шорц и мајицу, те је молио да га не туку. Међутим, управо ту у подруму на очиглед осталих затворених лица, прилазе му Арбен Шкупи звани «Зифа» са ножем у руци, оптужени Антон Лекај и још један припадник ОВК (висока особа са брадом), ту долази до гурања и гушања и док га ова двојица држе и гурају, Арбен Шкупи звани «Зифа» му ножем одсеца уво, а потом одсечено уво ставља у уста оштећеном Ређ Шаљи, терајући га да то једе. Оштећени Бедри Шаља касније неприметно вади свом брату из уста уво и сакрива га у нечију обућу.

Тог истог дана 13.06.1999. године у вечерњим часовима оштећени Бедри Шаља бива принуђен на противприродни блуд. Наиме, њега су као и остале мушкарце тог и претходног дана тукли и то оптужени кундаком аутомата, остали припадници ОВК шутирала ногама, ударали рукама, а Арбен Шкупи звани «Зифа» ножем, тако да је он био повређен по телу и то је имао расекотине по леђима и по лицу (испод ока и по челу). У таквом стању, када је био сав отечен од батина и онеспособљен за било какав отпор, прилазе му у подруму Арбен Шкупи звани «Зифа» и оптужени и над њим врше недозвољене полне радње – противприродни блуд, тако што му један ставља свој полни орган у уста, а други у чмар.

Дана 15.06.1999. године припадници ОВК пуштају на слободу, најпре малолетну оштећену Тафа Софију, а касније, тог истог дана, оштећену Афијету Зећири, Гзима Зећири, Тафа Хасана, Сали Беришу и Баљај Шабана, а истог дана је из хотела изашао и Керши Мехмет.

Преостала затворена лица – оштећеног Бедри Шаљу, Ређ Шаљу, Љушај Звездана и Гаговић Радета су тачно неутврђеног дана у периоду између 14.06.1999. године и 16.06.1999. године, око 02 часа по поноћи, припадници ОВК извели из хотела «Паштрик» и то тако што су оптужени и Арбен Шкупи звани «Зифа» оштећене Бедрија и Ређа Шаља угурали у путничко возило црне боје марке «BMW», без регистарских таблица. Оштећеног Ређа су ставили у гепек, Арбен Шкупи звани «Зифа» је управљао возилом, а оптужени је седео на задњем седишту са аутоматом упереним у Бедри Шаљу. Одвезли су их до реке Лукавац, у близини кланице «Агими», код места звано «Плинска подстаница», поред регионалног пута Ђаковица – Призрен, у намери да их ту лише живота. Након изласка из возила оштећени Бедри је искористио њихову непажњу и успео да побегне, скочивши у реку, након чега је зачуо пуцње. Оштећени Ређ Шаља је на том месту лишен живота, тако што су му један од њих или обојица пуцали из ватреног оружја у пределу стомака и грудног коша. Остале оштећене – Љушај Звездана и Гаговић Радета су други НН припадници ОВК извели из хотела «Паштрик» и одвезли у непознатом правцу, од када им се губи сваки траг.

Након неколико дана, управо на том месту је брат од ујака браће Шаља – Газменд Круезиу видео тело Ређа Шаље са ранама од ватреног оружја у пределу стомака и грудног коша. Поцепао је са њега парче кошуље, скинуо прстен са руке, које предмете је касније родбина препознала. Тело није могао да преузме, јер му то није одобрено од стране Штаба 137. бригаде ОВК, стациониране у Дому културе у Ђаковици.

Оштећени Бедри Шаља се неко време крио по Ђаковици, код сведока Антигоне Бахтјари на тавану куће и другим местима, а потом је са ромским породицама, међу којима је била и породица Афијете и Гзим Зећирија, био смештен у избеглички камп у насељу «Брековац», који је штитио КФОР. Дана 24.08.1999. године са породицом је избегао са Косова и Метохије у Подгорицу, као што су учиниле и многобројне ромске породице. У истом периоду, а почев од друге половине јуна 1999. године са Косова и Метохије су у СРЈ избегле и многобројне српске породице, јер је у том периоду вршен прогон неалбанског становништва, као и Албанаца за које су сматрали да нису лојални ОВК, затварани су у импровизоване затворе, а поједини су и лишавани живота.

Да је оптужени Антон Лекај звани «Пинћо», заједно са Шкупи Арбеном, звани «Зифа», према коме је поступак раздвојен, Бесимом Бистражинијем, према коме је поступак због смрти обустављен и још десетак НН припадника ОВК извршио радње описане у изреци пресуде, утврђено је следећим доказима:

Из исказа сведока-оштећеног Бедри Шаље (саслушаног у истрази 06.09.2004. године и на главним претресима од 20.12.2005. године, 26.06.2006. године и 13.09.2006. године), који је у овом делу прихваћен од стране суда, јер је потврђен и другим доказима, утврђено је да се критични догађај десио онога дана када су из Ђаковице излазили српска војска и полиција, да су у насељу «Пискоте» испросили невесту за његовог брата Ређу, враћали су се кући и поред Текстилне фабрике је пролазило њих деветоро (он, Ређа, невеста, њен стриц Хасан, брат и сестра Гзим и Афијета Зећири, звана «Љуља», његов рођак Шабан Баљај, сви Роми, те Албанац Бериша Сали, звани «Дреница» и Звездан Љушај, звани «Руљи», коме је отац Албанац а мајка Српкиња). Код фабрике су их зауставили припадници ОВК, било их је око дванаест, од којих зна «Зифу» и оптуженог «Пинћа», а у истрази и на претресу је спомињао и Бесима Бистражинија, кога баш не познаје добро. Затворили су мушкарце у просторије фабрике, а младу и «Љуљу» у просторију код чувара фабрике. Ту су све мушкарце тукли говорећи им: «Ви нисте дошли са нама да ратујете, били сте са Србима», вређали су их и псовали, пребацујући им да су сарађивали са Србима, копали ровове за српску војску. Тукли су их сви заједно песницама, ногама, кундаком аутомата, у чему је учествовао оптужени «Пинћо», «Зифа» и још једно лице чије име сведок Бедри не зна. Њега је «Зифа» тада повређивао и ножем по телу, а Гзиму су стављали палицу у уста, ударали кундаком и он је са Звезданом највише тучен том приликом. Имали су радио-станицу «Зифа» и још један са ковчавом косом и после разговора са неким, одвели су их у хотел у Ђаковици, затворили у подрум и држали неке од њих три-четири дана (невесту, «Љуљу», Гзима, Хасана, Шабана и Салија), а колико су задржани он, Ређа и остали, није се могао оштећени Бедри прецизно изјаснити (спомињући различите временске периоде од три дана до две недеље). Сутрадан су у подрум доведена још два лица и то Краснићи Бајрам, кога је довело једно лице са дугом косом, а из једне од соба у хотелу у подрум су «Зифа» и оптужени довели Србина Радета, за кога сведоку Бедрију није познато како је затворен у хотел. За време њиховог боравка у подруму, наставили су да их туку на смену – кундацима, ногама и песницама, уместо воде давали су им мокраћу да пију из неких посуда у које су претходно мокрили. Оптужени је кундаком аутомата ударао свакога од њих, а «Зифа» је упаљеном цигаретом горео њега и Ређа. Зидови подрума су били попрскани крвљу, под је био бетонски, ту су и спавали, био је само један мали прозор, а испред врата су стајали стражари, с тим што је сведок у хотелу видео око петнаестак припадника ОВК. Од хране им ништа нису давали да једу, осим једном питу. Краснићи Бајрама су тукли први дан након довођења више њих, између осталих и оптужени кундаком аутомата. Наредних дана је избила свађа између Краснићи Бајрама и Сали Берише, јер су они од раније били у сукобу, поводом догађаја у коме је Краснићи убоо ножем Сали Беришу, па је Бериша у подруму искористио прилику да му се освети и једним ножем је ударио Краснићија у пределу руке, изнад лакта, а још један припадник ОВК се умешао у сукоб и ножем ударио Краснићија. Оптужени Антон Лекај у овом сукобу није учествовао, нити је предузимао било каква радње, осим што је био присутан у подруму и посматрао. Касније су припадници ОВК Краснићија одвели из подрума. Даље, из исказа сведока Бедри Шаље је утврђено да су њега сутрадан, након довођења у подрум, силовали «Зифа» и оптужени «Пинћо», тако што му је

један стављао свој полни орган у уста, а други у чмар. Такође су силовали и малолетну Тафа Софију и у собама и у подруму, с тим што сведок-оштећени Бедри у истрази наводи да не зна колико их је било и шта су јој радили, а да је она спомињала да је силовао «Зифа», а на претресу је изменио свој исказ и рекао да је оптужени силовао невесту у подруму на столу, а потом «Зифа». За време њиховог боравка у подруму оптужени «Пинћо» и «Зифа» су претили да ће их убити чим их ставе у возило, а у подрум је довођен и Керши Мехмет, за кога он не зна ко га је довео, а исти је за њих давао информације да су сарађивали са Србима и крали. За Србина Радета Гаговића у истрази је навео да му је «Зифа» ножем одсекао уво и ставио његовом брату Ређи у уста, с тим што се у том погледу на претресу различито изјашњавао у вези присуства и учешћа оптуженог и учешћа Бистражинија у томе, наводећи на појединим претресима да је оптужени «Пинћа» такође имао нож и да је заједно одсекао са «Зифом» Радету уво, а на појединим претресима, да није ни био присутан, те да је уво Радету одсекао Бесим Бистражини. Приликом суочења са сведоком Афијетом Зећири потврдио је да су у том тренутку, када је Радету одсечено уво, гурали се око њега «Зифа» и оптужени «Пинћо» и још један припадник ОВК, висок растом, тако да су они то заједно урадили, с тим што он баш није видео ко је ножем секао уво.

Даље је из исказа сведока Бедри Шаље утврђено, да су једне ноћи око 02 часа, оптужени «Пинћо» и «Зифа» ставили њега и брата Ређу у ауто марке «BMW» без регистарских таблица и то тако што су Ређу ставили у гепек, «Зифа» је возио ауто, он је седео на задњем седишту, до њега оптужени «Пинћо» са упереним аутоматом њему у главу. Одвезли су их до кланице, код реке Лукавац, а када су изашли из возила, оштећени Бедри је успео да побегне, скочивши у воду и зачуо је пуцње. Тада су убили његовог брата Ређа. Остала затворена лица – Љушај Звездан и Раде Гаговић су другим возилом одвежени у непознатом правцу, у вези чега се сведок Бедри изјашњавао да није видео ко их је одвезао, нити је икада сазнао шта се са њима десило. После овог догађаја Бедри Шаља се крио, а преко рођака пренео поруку Газменду Круезиу шта се десило, па је овај отишао на место код кланице и ту видео тело Ређа Шаље, али му припадници ОВК нису дозволили да тело преузме.

У просторијама Окружног затвора у Београду међу пет лица, оштећени Бедри Шаља препознао је оптуженог, што је констатовано записником Ки.В.бр.5/2004 од 19.05.2005. године.

Суд није прихватио исказ сведока-оштећеног Бедри Шаље у делу где наводи да је он видео када је оптужени «Пинћо» пуцао у Ређу, јер се у том делу сведок контрадикторно изјашњавао на претресима и у истрази, говорећи, најпре у истрази да је он успео да «Зифу» удари и отме аутомат, «Пинћа» је тада пуцао и убио му брата, а он је успео да побегне. На претресу је говорио да је прво «Пинћа» пуцао у његовог брата, да га је он придржао руком, а потом се бацио у воду и обојица су пуцали у њега. Осим ових контрадикторности, да оштећени Бедри није видео ко му је пуцао у брата, на то указује исказ сведока-оштећене Тафа Софије, која наводи да ју је Бедри један-два дана после њеног изласка из подрума питао шта му је са братом, те јој причао да су повели да их убију, да је он успео да побегне, при изласку из кола. Такође и исказ сведока Раме Мехметаја, где наводи да му је Бедри у првом маху испричао да је «Зифа» пуцао у његовог брата, а потом протеком времена мењао наводе и спомињао да је оптужени пуцао, што несумњиво упућује на закључак суда да сведок-оштећени Бедри то није видео, пошто је бежао, већ је само чуо пуцње, па отуда и његове претпоставке како се то десило.

Суд, такође, није прихватио исказ сведока Бедри Шаље да је оптужени на столу у подруму силовао малолетну Тафа Софију, јер је у истрази сведок тврдио да је она одведена у собе хотела, а после је причала да је силована, спомињући «Зифу». Тврдио је: «Ја не знам колико их је било и шта су јој радили».

Исказе сведока-оштећеног Бедри Шаље у овим деловима суд није прихватио, јер је своје наводе мењао у односу на оно што је изјављивао у истрази, а суду није могао да пружи логично објашњење зашто је тврдио другачије, па је по налажењу суда једини мотив оштећеног Бедрија био да отежа положај оптуженом у кривичном поступку, пребацујући му да је извршио оне радње које су чинили други припадници ОВК, с обзиром да је оптужени једино лице које одговара пред судом за радње које је чинило више припадника ОВК.

Из исказа сведока-оштећене Афијете Зећири утврђено је да су она, њен брат Гзим Зећири, Ређа Шаља, Бедри Шаља и Љушај Звездан око три сата у току дана кренули да испросе младу, да су код Текстилене фабрике срели српску војску која је била у покрету, са теретним возилима и камионима, а у повратку око 5 сати са њима су још били млада, њен стриц Хасан, Бериша Сали и Шабан и на истом месту код фабрике тада је била војска ОВК. Они су их зауставили, при чему је она препознала оптуженог «Пинћа» и «Зифу», јер исте зна од раније, пошто су радили на истовару шлепера за дневнице, а она је радила са запрегом. Они су још као деца били другови, заједно су крали. Увели су их у просторије фабрике, наредили им да ставе руке на зид, мушкарце су тукли кундацима аутомата. Рекли су им да их ту заустављају, зато што се нису повукли са Србима, говорећи им: «Шта сте чекали, што нисте отишли у Србију», при чему су их и псовали. Њу и невесту су одвели у кућу чувара фабрике, ту их држали око два сата, а потом одвели и затворили у подрум хотела «Паштрик». Тада је видела брата Гзима, који је био крвав и повређен у пределу главе и врата, па је поцепала блузу да би га превила, с тим што му је глава била сва отекла. И остали мушкарци из групе су били отечени од батина. Брат јој је рекао да су га тукли кундаком аутомата и стављали му палицу у грло. Ту у подруму су оптужени, «Зифа» и једна висока особа са брадом и други припадници ОВК, наставили да туку мушкарце, испитивали су их да ли су радили са Србима, коментарисали да неће Цигане и претили да ће их стрелјати. Највише су тукли «Руљија». Давали су им мокраћу да пију, уместо воде, с тим што је она пила ракију из неке флаше коју је нашла ту у подруму. Од хране им ништа нису давали, осим једном питу. Оптужени «Пинћо» је невести давао упаљену цигарету да би она сведом повређивала, па је она цигаретом и свог стрица горела, што је чинила из страха. За време њиховог боравка у подруму, довели су још два лица и то дан после њих је доведен Краснићи Бајрам, а потом Србин Раде, који је био у мајици и шорцу и молио да га не туку, јер кући има девојчицу која је сама. Том Србину су одсекли уво и то тако, што су око њега били оптужени «Пинћо», «Зифа» и још једна висока особа са брадом, скочили су на њега, гурали су га, настало је комешање и гужва, оптужени и «Зифа» су имали ножеве у рукама, тако да није видела ко је одсекао уво, а после су уво ставили Ређи у уста да га једе.

У вези повређивања Краснићи Бајрама сведок се различито изјашњавала. У истрази је тврдила да је њега у подруму пред њом убио «Зифа», не спомињући било какво учешће оптуженог у томе, при том објаснивши да се Сали Бериша пожалио «Зифи» да га је пре неколико дана Краснићи Бајрам убоо ножем у свађи, након чега

је «Зифа» убио Краснићија, тако што му је један дугачак нож прогурао кроз тело у пределу груди. На претресу је сведок тврдила да је Сали Бериша прво убоо Бајрама ножем у срце, а потом «Пинћо» једним великим ножем у пределу слабине или бубрега, зато што је побоо српску заставу. Додала је да му је и «Зифа» задавао ударце ножем, те да није видела да ли је умро или не. У вези силовања малолетне Тафа Софије, у истрази је тврдила да је пред њом лично силовао «Зифа» и да није видела да је оптужени силовао. Иначе је објаснила, да је невеста одмах по доласку у подрум, одведена и да је дошла увече и рекла да је силована. На претресу је променила исказ и изјавила да је невеста силована на столу у подруму и да су то заједно радили «Пинћа» и «Зифа», не могавши да пружи објашњење због чега је у истрази тврдила другачије. Сведок Афијета Зећири је у истрази тврдила да су Бедрија, такође, у подруму силовали неки од тих војника УЧК, али она због мрака није видела ко је то чинио, а на претресу је тврдила да то није видела. Из исказа овог сведока је још утврђено да је Керши Мехмет такође био у подруму, тако што је улазио, излазио и кретао се по просторији са неколико војника УЧК. У подруму је провела три дана и три ноћи, а након њеног изласка из подрума, у истом су остали Ређ Шаља, Бедри Шаља, Сали Бериша, Звездан, Гзим и Србин Раде, с тим што су њеног брата и Салија пустили исто вече, а невеста је изашла пре ње. Након овог догађаја са Бедријем се видела у Подгорици, где су избегли и он јој је причао да су његовог брата и њега повели да убију «Зифа» и «Пинћо», а он се спасио бекством. Њен брат Гзим је у Подгорици извршио самоубиство.

Промењен исказ сведока Афијете Зећири на главном претресу, у делу где наводи да је видела да је оптужени у подруму силовао невесту и да је оптужени великим ножем убадао Краснићи Бајрама, суд није прихватио, јер је њен исказ у том делу противречан осталим доказима и њеном исказу из истраге, сведок не може да објасни зашто тврди потпуно другачије, те је по налажењу суда очигледан њен мотив да неосновано терети оптуженог и за радње које је учинио Арбен Шкупи звани «Зифа», због тога што се једино оптуженом суди од свих актера критичног догађаја.

Из исказа сведока – оштећене Тафа Софије (саслушане у истрази 10.09.2004. године, те на главним претресима од 20.12.2005.године и од 13.09.2006. године) утврђено је да је дан када су по њу дошли сватови, када је била веридба, 12. јуни, да се она налазила код стрица Хасана у Ђаковици, одакле је дошла из села Беџ. Сведок већину лица и сватова не познаје, сем младожење, његовог брата и «Љуље», тако да се није могла прецизно изјаснити о именима и броју људи који су кренули са њом и стрцем у сватове. Код фабрике их је зауставила патрола УЧК, мушкарце су тукли, претили да ће их убити, а потом су их све одвели у подрум неког хотела у Ђаковици, где је провела три дана и три ноћи. По доласку у хотел, један од припадника ОВК, који се представио као главни, јој је рекао да мора да иде да чисти собе и док је чистила, пришла су јој двојица, од којих је препознала оптуженог Антона Лекаја, најпре на фотографији са два лица у списима предмета са ознаком бр.60/18, а потом и у просторијама Окружног затвора у Београду међу пет лица. Тада су је у соби оптужени и још један мршави мушкарац са црном брадом почели да гурају, претходно затворивши врата, па јој је оптужени припретио речима: «Ако се не скинеш, има да те убијем», а при себи је имао нож и пиштољ. Уплашена за свој живот, а пошто је претходно видела и како су мушкарце тукли и шутирали у подруму, скинула је одећу са себе, па је оптужени извршио обљубу над њом, а то исто је учинио и овај мушкарац са брадом. Њих двојица су је само том приликом

силовали, а још једном је силована од других. Када се вратила у подрум, испричала је шта јој се десило у соби. За време свог боравка у хотелу, више је била у собама него у подруму, а пре него што су је пустили, није силазила у подрум, тако да не зна ко је остао од сватова. Дан-два пошто је пуштена из хотела, ишла је код Ређе кући да се распита шта је са њим, па је у близини куће срела његовог брата Бедрија, који јој је причао да су њега и Ређа повели да убију, а он је успео да побегне по изласку из кола, тако да не зна шта је са Ређом.

Првобитни исказ сведока Тафа Софије из истраге у делу где наводи да је оптужени силовао у соби, суд је прихватио, с обзиром да су и сведок Афијета Зећири као и сведок Бедри Шаља изјављивали да они то нису видели, а сведок Афијета Зећири је тврдила да је управо «Зифа» силовао невесту пред њеним очима, што јасно потврђује да су ови сведоци у истрази верно презентирали догађај, те је малолетна Тафа Софија, изјашњавајући се о лицу које је силовало у соби, управо указала на фотографију оптуженог Антона Лекаја, а потом га препознала у просторијама Окружног затвора у Београду. Суд није прихватио измењен исказ сведока Тафа Софије на главном претресу да је њу оптужени силовао на столу у подруму, с обзиром да сведок нема логично објашњење зашто то није ни поменула у истрази, то у истрази нису тврдили ни сведоци Бедри Шаља и Афијета Зећири, сведок Бедри тврдећи да он не зна колико их је било и шта су јој радили, а сведок Афијета Зећири да је «Зифа» силовао невесту пред њеним очима, а да није видела да је «Пинћо» силовао, што све упућује на несумњив закључак суда да су својим измењеним исказима на главном претресу у овом делу, сведоци-оштећени хтели да неосновано припишу оптуженом и оне радње које је извршио Арбен Шкупи звани «Зифа», с обзиром да је оптужени једини актер догађаја коме се суди.

Из исказа сведока Тафа Ајмоне и Тафа Хамзе, мајке и оца Тафа Софије утврђено је да је њихова кћерка испрошена у кући свог стрица Тафа Хасана, у насељу «Пискоте» у Ђаковици, онога дана када су се повлачиле српска војска и полиција из Ђаковице, убрзо су у град ушли припадници ОВК и почели да прогањају и затварају оне становнике, за које су сматрали да су сарађивали са српском војском и полицијом. У сватовима је било око девет-десет лица, заједно са њиховом кћерком, Хасаном и његовим комшијом Шабан Баљајом. Убрзо су сазнали од пријатеља и комшија да су сватови ухваћени и затворени од припадника ОВК код Текстилне фабрике. Након три-четири дана, вратила се њихова кћерка Софија, а увече истог дана и Хасан, са причом да су од стране припадника ОВК затворени и малтретирани, најпре у Текстилној фабрици, а потом у хотелу «Паштрик». Софија је само плакала и мајци испричала да је силована од стране припадника ОВК у подруму и у собама хотела. Хасан је имао повреде на глави, крио се неко време, а после месец дана је убијен. Тафа Хамза је и сам био затваран од стране припадника ОВК у Јунику, па је цела породица после седам месеци избегла у Србију. Исказе ових сведока суд је прихватио, јер су ови њихови наводи потврђени и осталим изведеним доказима.

Из исказа сведока Керши Мехмета утврђено је да се након изласка српске војске и полиције из Ђаковице у јутарњим часовима чула пуцњава и ОВК је ушла у град око 12-13 часова. Он тај дан није излазио, али је сутрадан изашао на бициклу, када је заустављен од стране Арбена Шкупија званог «Зифа», који га је ударао кундаком аутомата у главу и по лицу. Одвео га је у хотел «Паштрик», у подрум у коме је затекао Бедри Шаљу, његовог брата Ређа са невестом, Афијету, Гзима,

«Руљија», Србина Гаговића, Сали Беришу, Бајрама и Тафа Хасана. Они су затворени један дан пре њега и били су пребијени. С обзиром да се дружио са неким припадницима српске полиције, да би спасао свој живот, био је присиљен да припадницима ОВК прича за остале затворене да су сарађивали са Србима, крали и саопштава друге информације. Била је једна посебна просторија где су их испитивали, а у хотелу је било око педесетак припадника ОВК. У хотелу је провео два дана и две ноћи и видео када је «Зифа» секао уво Србину Гаговићу и дао другоме да поједе, а поред њега истицао се и Бесим Бистражини, висок око два метра, за кога сведок Керши мисли да је био командант у подруму и који је поред палице и неким нељуштеним дрветом тукао затворене. Највише су тучени «Руљи», Бајрам и Гаговић. Бајрама су тукли зато што је постављао српску заставу, глава му је била потпуно разбијена и био је у врло тешком стању. Терали су их да једни друге горе цигаретама, пију мокраћу. Били су наоружани аутоматима, пиштољима и ножевима. Када је он пуштен из хотела, тада су изашли и Баљај Шабан, Бериша Сали, Тафа Хасан, а остали мушкарци – Бедри Шаља, Ређ Шаља, Србин Гаговић, «Руљи» и Краснићи Бајрам су остали још у подруму, с тим што су «Руљи» и Бајрам били врло тешко повређени.

Исказ сведока Керши Мехмета у напред наведеном делу суд је прихватио, јер је сагласан исказима напред наведених сведока, са којима се уклапа у једну логичну целину. Суд није прихватио исказ овог сведока у делу где наводи да оптуженом није надимак «Пинћо», већ Тони, с обзиром да је овај надимак оптуженог несумњиво доказан многобројним доказима – исказима сведока, а несумњиво потврђен правноснажном пресудом Међународног Окружног суда у Пећи. Такође, суд није прихватио исказ сведока да оптужени није био у хотелу «Паштрик» и да није учествовао у овим догађајима, јер је сведок неуверљиво тврдио да га није видео, а приликом сведочења је у неколико наврата нехотице чак споменуо име «Пинћо», изговарајући се да је то неко друго лице. Приликом суочења са сведоком-оштећеним Бедри Шаљом, суд је утврдио да је сведок Керши Мехмет на неколико дана пре доласка на претрес ишао код сведока-оштећеног Бедри Шаље и од њега тражио да опрости оптуженом крв свога брата Ређа, тј. да га не терети, јер ће му убити и другог брата који живи на Косову, а ако му опрости, саградиће му кућу на Косову. Према томе, имајући у виду да је исказ овог сведока у делу где негира присуство оптуженог демантован бројним доказима, да сведок Керши Мехмет негира неспоран надимак оптуженог, да и сам потврђује да је ишао код сведока-оштећеног Бедри Шаље пре суђења, те код чињенице да сведоку Кершију браћа и сестре живе у Ђаковици, очигледно је намера овог сведока да својим исказом помогне оптуженом да избегне кривичну одговорност, па тај део исказа сведока Керши Мехмета суд није прихватио.

Из исказа сведока Антигоне Бахтјари утврђено је да се критични догађај десио 12.06.1999. године, у шта је сведок потпуно сигурна, јер се она породила 11.06.1999. године, а сутрадан је била Ређина свадба, који је брат од тетке њеном супругу Газменду Круезиу. Након четири до пет дана после свадбе, код ње кући је дошао Бедри Шаља, потпуно модар, крвав и претучен, са повредама испод ока и на челу, опекотинама од цигарета по руци. Испричао јој је да су припадници ОВК затворили сватове у подрум хотела, да су их тукли, злостављали, гасили цигарете по телу, приморавали да пију мокраћу, да су Ређину младу силовали и да су то чинили «Пинћо» и «Зифа», да су једном Србину одсекли уво ножем. Даље јој је испричао да су Ређу убили «Зифа» и «Пинћо», а он је успео да измакне од убиства, објаснивши да

су их њих двојица одвели на реку Лукавац, код кланице у граду и Плинске подстанице, те да је он успео да побегне скочивши у реку, а Ређу су убили пуцајући из аутомата. Код ње се Бедри крио два дана на тавану, а њен супруг Газменд се тада налазио код друге жене, па му је Бедри преко комшија и рођака пренео ову информацију. Газменд је са припадницима КФОР-а ишао на то место код кланице, заиста видео Ређино тело, са њега скинуо прстен и поцепао део кошуље. Када је хтео да преузме тело, та процедура је морала да се обави уз дозволу Штаба 137. бригаде ОВК. Он је ишао и тамо, али није успео да добије дозволу, а наредних дана су почели да им пуцају у електричне водове испред куће, тако да више нису смели да се интересују око тога. Газменд је почео да се крије, јер су га претходно узимали из куће и са посла и малтретирали. На Радио Ђаковици су дали погрешну информацију да се Ређино тело налази у масовној гробници у насељу «Ћафа Морина», са погрешним именом Селимон Шаља и позивали родбину да тело преузме. Прстен скинут са Ређине руке је она препознала, пошто му је исти она и поклонила, а препознала га је по шарама – плетеницама у облику слова «Х». Кошуљу је препознала Бедрина супруга Селвана, пошто га је она и спремала за свадбу, а такође и Ређина сестра Зиза Шаља, удата Зека. Такође из исказа сведока Антигоне утврђено је да је оптужени познат по надимку «Пинћо» и да га је након уласка ОВК у Ђаковицу, после 11. јуна 1999. године виђала по граду са «Зифом», у колима тамне боје, а истих су се Роми плашили, јер су били на гласу, везано за разне злочине у том периоду.

Исказ овог сведока суд је у потпуности прихватио, јер је јасан, уверљив и уклапа се у једну логичну целину са осталим, од стране суда прихваћеним доказима.

Из исказа сведока Газменда Круезиа утврђено је да је овај сведок о страдању његовог брата Ређа Шаље најпре чуо од породице и то да је на дан његове свадбе са осталим сватовима заробљен код Текстилне фабрике и да је касније убијен и то да га је убио «Зифа», а оптужени је био са њим у друштву, у вези чега је чуо и гласине по граду и на послу. Касније је чуо преко Радио Ђаковице да се његово тело налазило у насељу «Ћафа Морина» у Ђаковици. Са Бедри Шаљом није имао нормалан контакт, јер се овај крио по граду. Са припадницима КФОР-а је отишао код Плинске подстанице у близини реке Лукавац, где је чуо да је убијен Ређа. Хтео је да иде и Ређин најстарији брат Мета Шаља, али му нису дозволили. Видео је Ређино тело, на отвореном простору, положено на земљи поред реке, са ранама од куршума у пределу стомака и срца. На себи је имао јакну, панталоне и кошуљу, па је поцепао део кошуље и понео, а са руке му је скинуо прстен, који је био успомена од његове супруге Антигоне, јер га је она поклонила Ређи, па је исти дао својој супрузи, а оно парче кошуље послао је Ређиној рођеној сестри, односно својој сестри од тетке. Тело није преузео, пошто му то није дозволио Штаб ОВК смештен у Дому културе, коме се обраћао ради преузимања тела.

Исказ сведока Газменда Круезиу у наведеном делу суд је прихватио, јер је потврђен и другим доказима и то исказом сведока-оштећеног Бедри Шаље и сведока Антигоне Бахтјари, те сведока Селвана Шаље и Зиза Шаље (удате Зека).

Суд једино није прихватио наводе сведока Газменда да је Ређино тело видео на три до четири дана од дана покушаја Ређине свадбе, јер се из исказа сведока Антигоне Бахтјари утврђује да је то било после две недеље, а у прилог томе говоре и

искази других сведока (Афијете Зећири, Керши Мехмета, Бедри Шаље), о времену њиховог боравка у хотелу «Паштрик».

Из исказа сведока Раме Мехметаја (саслушаног у истрази 07.09.2004. године и на претресима од 22.12.2005. године и 06.06.2006. године), утврђено је да је он оснивач невладине Организације за киднапована и нестала лица са Косова и Метохије, а да је иначе живео у Ђаковици и био присутан у време оружаног сукоба, тако да му је познато да су се југословенска војска и полиција повукли 12.06.1999. године, одмах после тога из правца Чабрата су ушли припадници ОВК. Пошто он држи аутоперионицу, видео је тог 12. јуна 1999. године оптуженог, кога зна по надимку «Пинћо», са већом групом припадника ОВК, када је дошао да опере ауто. Пошто је и сам ромске националности, познато му је да су Роми прогањани после уласка ОВК, јер су и његовог таста убили, а жену му тукли. Прогањани су зато што су припадници ОВК мислили да су Роми били уз Србе. Такође му је познато да су ОВК у том периоду имали илегалне затворе, где су затварали људе. О догађајима из хотела «Паштрик» и затварању ромских сватова, сазнао је од свог рођака Гзим Зећирија и Бедри Шаље, који су 24.08.1999. године избегли у Подгорицу, а на чијем прихвату као избеглих лица је и сам био ангажован. Од њих је чуо да су се враћали са младом коју су испросили и не знајући да су на пункту код Памучног комбината уместо југословенске војске, тада стајали припадници ОВК, од којих су били заустављени и заробљени. Том приликом су били тучени, а потом пребачени у хотел «Паштрик», где је то малтретирање настављено. Од Гзима је чуо да су припадници ОВК, «Зифа» и оптужени «Пинћо» силовали Бедри Шаљу, тако што му је један стављао полни орган у уста, а други у чмар, те, такође, да су та двојица силовали и невесту, а поред њих, силовали су је и други припадници ОВК. То исто му је потврдио и Бедри Шаља, а причали су му и да је Србину Радету Гаговићу одсечено уво, да су их терали да пију мокраћу, гасили им цигарете по телу. Гзим је имао видне повреде по телу, рану испод браде и на глави четири копче, које повреде су му нанели још док су били на пункту код фабрике, а на два прста су му нокти били чупани. Бедри је имао ожиљке од ножа на леђима, те су обојица имали ожиљке на телу од гашених цигарета. За Краснићи Бајрама су му причали да га је, најпре, Сали Бериша ударио ножем по телу, а потом га је «Зифа» ножем ударио у стомак и он је пао. Нису спомињали да је оптужени том приликом било какве радње предузимао. Такође му је Гзим причао да је у хотелу била једна канцеларија где су их уз батине испитивали, шта су радили током рата. Бедри му је причао да су Афијету Зећири и остале пустили после три дана, а њега, Ређу, Звездана и Србина Радета су још задржали. Једне ноћи су њега и Ређу извели «Зифа» и «Пинћо» возилом марке «BMW» црне боје, без регистарских таблица и одвезли их до кланице «Агими», да би их тамо убили. Другим возилом марке «Лада» су одвезени Љушај Звездан и Гаговић Раде, од стране других припадника ОВК и о њима Бедри није знао ништа да каже. У вези страдања његовог брата Ређа, Бедри му је први пут испричао да је у њега пуцао «Зифа», а оптужени био ту присутан, те да је он успео да се спасе бекством и скакањем у реку. У каснијим навратима, пошто је са њим више пута о томе разговарао, причао му је да је оптужени «Пинћо» пуцао у брата, а он се спасао отимањем аутомата од «Зифе» и скакањем у реку, када је пуцао у његовом правцу Бистражини Бесим, који је био недалеко одатле, на једном узвишењу.

Из исказа сведока Раме Мехметаја и писмених доказа, **списка киднапованих и несталих лица у периоду од 01.01.1998. до 31.12.2003. године на подручју**

Ђаковице МУП-а Србије, СУП-а Ђаковице и списка киднапованих Срба на Косову и Метохији од 13.06.1999. године до 01.03.2001. године Црквено-Народног одбора и Црвеног крста, те извештаја СУП-а Ђаковица, ИКМ Јагодина од 08.02.2005. године утврђено је да тела Ређа Шаље, Љушај Звездана, Радета Гаговића и Краснићи Бајрама нису пронађена и још увек се воде као нестала лица, с тим што је решењем Општинског суда у Ђаковици са седиштем у Власотинцу, Р.З.бр.8/05 од 26.05.2006. године Раде Гаговић као нестало лице проглашен умрлим са даном 25.06.1999. године.

Исказ сведока Раме Мехметаја у наведеном делу суд је прихватио, јер је потврђен и осталим изведеним доказима, као и исказом сведока Бедри Шаље, који потврђује да је могуће да је он сведоку Раме Мехметају на тај начин презентирао догађај (спомињући једном «Зифу», а други пут «Пинћа» да му је пуцао у брата), објашњавајући да је због свега што му се десило, био изгубљен.

Из исказа сведока Селване Шаља утврђено је да је свадбена поворка од 9-10 лица, у којој су били њен муж Бедри Шаља и девер Ређа који се женио, заробљена онога дана када је српска полиција напуштала Ђаковицу и када је ОВК ушла у град. Она је спремала ручак за сватове и чекала, а пошто их није било, изашла је да се распита и сазнала да су сватови затворени у Текстилној фабрици и после пребачени у хотел. Ишла је до неког пункта ОВК, али јој нису дозволили да приђе. Није знала шта се са њима десило неколико дана, док јој Бедри није преко рођака пренео поруку да се он крије и да се састану код школе. Тада га је видела повређеног, модрог и отеченог, са посекотином испод ока и браде. Причао јој је да су били заробљени, тучени и малтретирани, да су двоје убили и то Ређу и Краснићи Бајрама. Спомињао је оптуженог «Пинћа» и «Зифу» да су га тукли, силовали, стављали полне органе у уста, те, такође, да су њих двојица силовали Ређину невесту, као и други припадници ОВК. Такође јој је испричао да су неке затворене ослободили, а неке су возили аутомобилима, стављајући их у гепек и кабину, између осталих, њега и Ређу су оптужени «Пинћо» и «Зифа» одвели до кланице и бензиске пумпе и тамо је убијен Ређа, а он је успео да побегне. Спомињао је да је то «Пинћа» урадио, а «Зифа» био присутан. За Краснићи Бајрама се не сећа шта јој је рекао у вези његовог убиства. Из исказа овог сведока је још утврђено да јој је брат од ујака њеног супруга – Газменд Круезиу причао да је био на том месту код бензиске пумпе и кланице и видео Ређино тело, али није смео да га узме, већ је само са њега поцепао парче кошуље и донео јој, а она је препознала да је то део Ређине кошуље, јер га је управо она спремала за свадбу.

Из исказа сведока Зиза Шаље (удате Зека) утврђено је да су Ређа и Бедри Шаља њена рођена браћа, а да у време ратних дејстава она није била код куће, те није ни имала нормалан контакт са братом Бедријем, који се крио, све док није избегао из Ђаковице. Са њим се чула телефоном и рекао јој је да је Ређа убијен, без неких детаља, а пре него што је избегао са Косова, састала се са Бедријем на кратко и тада јој је показао парче кошуље, које је она препознала да је то парче од Ређине кошуље. Бедри је имао посекотине испод десног ока.

Из исказа сведока – оштећене Асиме Краснићи утврђено је да је она становала у насељу «Шљака», код Текстилне фабрике у Ђаковици и да су њеног мужа Краснићи Бајрама из куће отели припадници ОВК, које она не познаје и не

може се изјаснити када је то било. Од Афијете Зећири зване «Љуља» је чула да је са њима («Љуљом», Гзимом, Салихијем, Ређом, младом и другима) био затворен у подруму хотела «Паштрик» и њен муж, те да су га убили Албанци, али да не зна ко је то учинио. Такође јој је причала да је у подруму Бајрама ножем повредио Сали Бериша и он је пао и искрварио. Иначе је њен муж Бајрам неки дан пре затварања имао сукоб са Сали Беришом, који је становао у близини њихове куће. Тело њеног супруга никада није нађено. Оптуженог не познаје.

Исказе сведока Селване Шаља, Зизе Шаља и Асиме Краснићи суд је прихватио, јер су на битне околности сагласни са исказима сведока Бедри Шаље, Газменда Круезиу, Антигоне Бахтјари и Раме Мехметаја, те се уклапају у једну логичну целину.

Из исказа сведока – оштећене Гаговић Раде, сведока Гаговић Миладина, утврђено је да је њихов супруг, односно брат Раде Гаговић био жив све до 12. јуна 1999. године, када му је супруга са децом избегла у Подгорицу, а он остао у Ђаковици. После тога нису га више ни чули, ни видели. Његова супруга је од Раме Мехметаја сазнала да је био заробљен у хотелу «Паштрик» и мучен, једно уво му је одсечено, а после тога убијен код кланице. Раме јој је рекао да је он то сазнао од једног Рома који је, такође, био затворен, вођен код кланице, али се спасао бекством, скочивши у воду. Тело Радета Гаговића није пронађено.

Читањем решења Општинског суда у Ђаковици са седиштем у Власотинцу, Р.З.бр.8/05 од 26.05.2006. године утврђено је да се нестали Раде Гаговић, рођен 14.12.1955. године, проглашава за умрлог, а као дан његове смрти сматра се 25.06.1999. године.

Из исказа сведока Биљане Векић утврђено је да је она 34 године живела у Ђаковици, коју је напустила 16. јуна 1999. године. Оптуженог познаје, јер је радила у Дому здравља у близини куће, у којој је живео са породицом, код католичке цркве. Зна да му је надимак «Пинћо», да је рођен у Хрватској и да му је отац филигран. Одмах по повлачењу војске и полиције СРЈ видела га је у центру града, у црној униформи, са пушком, са већом групом припадника ОВК, како се весели. Даље је из исказа овог сведока утврђено да је у ноћи између 30. јуна и 01. јула 1999. године од стране припадника ОВК одведена њена мајка, из свог стана у центру града на информативни разговор, од комшија из зграде је чула да су је одвели Арбен Шкупи звани «Зифа», оптужени и још три лица – Зека, Морина и Беса. Касније је њено тело пронађено на албанском гробљу Брековац. Познато јој је да су у Ђаковици постојали у том периоду затвори ОВК и то у бившој аутошколи, испод Чабрата, у хотелу «Паштрик». Од родбине су јој у том периоду сем мајке, страдали муж, стрина и кума, а према њеном сазнању, убијени су од стране припадника ОВК. Сведок је, иначе, запослена у Одељењу правде при УНМИК-у – Комисији за нестала лица.

Исказ овог сведока суд је прихватио, јер је, у делу који се односи на надимак оптуженог «Пинћо» и његово присуство у Ђаковици после повлачења војске и полиције СРЈ, потврђен и другим доказима (исказом сведока Бедри Шаље, Афијете Зећири, Тафа Софије, Раме Мехметаја, Росанде Кабаш, Антигоне Бахтјари), а сем тога, сведок је несумњиво међу пет лица препознала оптуженог у просторијама

Окружног затвора у Београду што је констатовано записником о препознавању Ки.В.бр. 5/04 од 19.05.2005. године и своје наводе категорично потврдила приликом суочења са оптуженим на претресу,

Из исказа сведока Росанде Кабаш утврђено је да је она од рођења живела у Ђаковици, па све до 15. јула 1999. године, када је избегла одатле, због терора који су вршили припадници УЧК према Србима и Ромима, у ком периоду су отети њен брат и свекрва, а после убијени. Оптуженог није познавала, све док није почео да долази код њене свекрве кући, а то је било након повлачења српске војске и полиције (10., 11., 12. јун 1999. године). Долазио је у униформи, имао пушку, носио нож са спољње стране десне ноге, а на глави је имао црни качкет. Претио је њеној свекрви да ће је убити и узимао ствари из куће за штаб, којим догађајима је она више пута присуствовала. Када се распитала о њему, сазнала је да се зове Антон Лекај, а чула је да га комшије њене свекрве ословљавају са надимком «Пинћо», те је сазнала да је живео у Католичкој улици. Познато јој је да су у том периоду припадници УЧК затварали људе у хотелу «Паштрик», где је и њен брат био затворен, затим у државној Аутошколи «Старт», те да су код кланице и «Старта», на изласку из Ђаковице, на путу Ђаковица-Призрен, са десне стране припадници ОВК стрелили људе. Знала је и Арбена Шкупија званог «Зифа», који је становао код суда и са њим се у том периоду сукобила, када је њеном комшији Мићи Петровићу украо кола. Иначе је за оптуженог и «Зифу» у том периоду у Ђаковици чула да су код фабрике «Емин Дураку» зауставили ромску сватовску поворку, да су их малтретирали, затворили у хотел «Паштрик» и да је оптужени неку циганку силовао, да су их терали да мокре и то пију, а да су Радету Гаговићу одсекли уво. Такође је чула да су у насељу Брековац припадници КФОР-а направили шаторе, да су сместили Роме, јер су припадници ОВК исте прогањали и убијали.

Исказ овог сведока суд је прихватио, јер је сагласан напред наведеним исказима других сведока, а своје наводе је категорично потврдила и приликом суочења са оптуженим.

Суд је имао у виду да је сведок описујући оптуженог у истрази изјавила да је имао светлу косу (иако оптужени има кестењасту косу). Међутим, управо наводи овог сведока да је оптужени увек носио качкет и да је само једном имала прилике да га види без качкета, објашњавају ову несагласност у опису и не доводе у сумњу закључак суда да је овај сведок у том периоду виђала оптуженог, што уосталом, својим исказима потврђују и сви други напред наведени сведоци.

Из исказа сведока Слободана Ковача утврђено је да је оптуженог Антона Лекаја 1992. или 1993. године приводио због крађе неке продавнице, пошто је радио као инспектор у СУП-у Ђаковица на имовинским деликтима. Он је тада био малолетан, имао је надимак «Пинћо», становао је код католичке цркве у улици Вука Караџића, која се «народски» зове Католичка улица и дружио се са Арбеном Шкупијем звани «Зифа», који је такође познат полицији као извршилац кривичних дела тешке крађе. Чуо је 1998. године да је Пинћо отишао у ОВК, познато му је да је командант ОВК Оперативне зоне «Дукађини» био Рамуш Харадинај. Иначе, сматра да се полиција из Ђаковице организовано повукла 12.06.1999. године.

Исказ овог сведока суд је прихватио, јер је сагласан исказима напред означених сведока, а и сам оптужени потврђује да га је сведок Слободан Ковач приводио.

Из исказа сведока Братислава Ћосића утврђено је да је радио као инспектор у СУП-у Ђаковица и да су се на том подручју, за време рата, као и на целом Косову и Метохији водиле борбе између српске војске и полиције, с једне стране и припадника УЧК, са друге стране, што је све било пропраћено и бомбардовањем НАТО пакта. Полиција је више дана имала уличне борбе у насељу Чабрат у Ђаковици са припадницима УЧК, обученим у црне униформе. Командант Оперативне зоне «Дукађини» (област Ђаковица, Дечани, Пећ и др.) био је Рамуш Харадинај. Оптуженог не познаје, само је чуо за њега да је припадник ОВК, те да је човек Рамуша Харадинаја задужен за Ђаковицу, а има сазнање и да је живео у улици Вука Караџића код католичког самостана.

Исказ овог сведока суд је прихватио, јер се са осталим наведеним доказима уклапа у логичну целину.

Из исказа сведока Хусни Рамоџија утврђено је да је током рата он био одборник у СО Ђаковица и председник Рома, да је на ромске куће постављао српске заставе да би их заштитио од Срба. Носио је униформу и повукао се са Косова са српском војском и полицијом, пошто су Роми били изложени претњама и прогонима. У том периоду из куће му је отет братанац Бесим Рамоџи, који је касније и убијен. Даље је утврђено да овај сведок оптуженог не познаје.

Суд није прихватио измењени исказ овог сведока да оптуженог познаје, јер је становао близу њега у Ђаковици (у улици Боре Станковића), с обзиром да се овај сведок изричито изјаснио још у истрази да оптуженог не познаје и да је чуо да је он мали и дебео, а на претресу није пружио никакво логично објашњење зашто мења исказ, па имајући у виду да и опис оптуженог као и адреса становања не одговарају ономе што је утврђено на основу исказа осталих сведока, то исказ овог сведока у том делу није могао бити прихваћен.

Читањем превода правноснажне пресуде Окружног суда у Пећи, К.бр.44/2001 од 22.08.2001. године, утврђено је да у личним подацима означено да је надимак оптуженог «Пинћо», а оштећени из овог предмета Миљаим Марај, такође зна оптуженог под надимком «Пинћо».

Увидом у дактилоскопски картон за оптуженог достављен од стране СУП-а Ђаковица утврђено је да је оптужени рођен 03.06.1979. године у Шибенику, да му је као адреса пребивалишта означена улица Вука Караџића у Ђаковици, а да је његов надимак «Пинћо».

Читањем закључка МУП-а Србије, Секретаријата у Лесковцу, Одељења криминалистичке полиције, Одсека криминалистичке и ПД технике од 19.08.2004. године, утврђено је да је оптужени 19.08.2004. године у просторијама Секретаријата у Лесковцу, дактилоскопиран ради утврђивања идентитета, те да је утврђено да је отисак десног кажипрста на достављеном сињалектичком материјалу идентичан са

отиском десног кажипрста Лекај Антона дактилоскопираног у Секретаријату у Лесковцу ради утврђивања идентитета, односно да се ради о истом лицу.

Читањем извештаја из казнене евиденције за оптуженог СУП-а Ђаковица од 10.12.2002. године и од 28.09.2005. године, утврђено је да се оптужени Антон Лекај не налази у прекршајној и евиденцијама осуђиваних лица.

Читањем извештаја МУП-а Србије, СУП-а Ђаковица, Одељења криминалистичке полиције бр.2689/04 од 25.10.2004. године, утврђено је да се оружани део ОВК на подручју Оперативне зоне «Дукађини» састојао од оружаних војних формација припадника ОВК, формација ФАРК-а и градских и сеоских наоружаних снага етничких Албанаца, тзв. милиције са око 5.250 бораца. Сви оружани елементи етничких Албанаца на предметном подручју били су под командом и руководством Рамуша Харадинаја, као команданта штаба Оперативне зоне, са потпуном ингеренцијом да управља и контролише исте. Такође је утврђено да су на подручју СУП-а Ђаковица у селима Глођане и Јуник, општина Дечани, у селима Јабланица и Поношевац, као и у подруму хотела «Паштрик» и у згради АМД «Старт» у Ђаковици припадници ОВК створили илегалне затворе.

Читањем превода извештаја команданта Генералштаба КФОР-а, потпуковника Benedetto Speranza од 25. јуна 2006. године утврђено је да су италијанске снаге КФОР-а ушле у Ђаковицу дана 13. јуна 1999. године, а да је од дана 08. августа 1999. године око сто војника из италијанског контингента смештено у хотелу «Паштрик», где су остали око годину дана.

Читањем извештаја МУП-а Србије, Ресора јавне безбедности Управе криминалистичке полиције, Службе за откривање ратних злочина, 02/6-2 О.Стр.Пов.бр.230-39/06 од 22.03.2006. године, утврђено је да је Шаља Ређа, од оца Хађија, рођен 15.04.1974. године у Ђаковици, а да од родбине има брата Бедри Шаљу, брата Мета Шаљу и сестру Зиза Шаљу.

Из исказа сведока Кристине Лекај и Петрита Лекаја, мајке и брата оптуженог, утврђено је да је оптужени био припадник ОВК, да се њима прикључио у Јунику, те да су пре него што је почело бомбардовање, живели у улици Вука Караџића код католичке цркве у Ђаковици, а да су се накнадно преселили у насеље Брековац. Та кућа у којој су становали код католичке цркве је власништво тетке оптуженог, односно очеве сестре, а ту у близини се налази и кућа родитеља Кристине Лекај, у којој је оптужени као мали боравио код бабе.

Суд није прихватио исказе ових сведока у делу где наводе да оптуженом није надимак «Пинћо», с обзиром да је напред наведеним доказима, како писменим, тако и исказима многобројних сведока, те правноснажном пресудом Окружног суда у Пећи, несумњиво потврђено да је оптуженом надимак «Пинћо». Такође, нису прихваћени искази ових сведока у делу где наводе да се оптужени са њима налазио у Албанији од априла до јула месеца 1999. године све време, с обзиром да су се сведоци на ове околности различито изјашњавали, тако да су њихови искази међусобно контрадикторни, а такође су у контрадикторности и са одбраном оптуженог у овом делу, с обзиром да оптужени тврди да су неким камиончићем отишли у Албанију, а сведоци Кристина и Петрит да су отишли трактором, затим, оптужени тврди да су били смештени у једној малој кући, те да је само његова породица била у тој кући и да је свако од њих имао своју собу, сведок Кристина

тврди да су били у једној кући са власником те куће и да су у једној просторији били она, муж и троје деце, а у другој просторији је био власник те куће, а сведок Петрит наводи да су они били у једном пословном простору где је било више породица и да је његова породица била у једној соби, а да је власник тога био у засебној кући. Такође није прихватио ни исказ сведока Манрецај Лудовика, таста оптуженог у овом делу, с обзиром да је овај сведок у истрази тврдио да је оптуженог видео у Албанији у мају месецу 1999. године, а на главном претресу је тврдио да га није видео у Албанији и да је видео само његовог оца. Стога, имајући у виду ове контрадикторности, те несумњиво доказано присуство оптуженог током јуна месеца 1999. године у Ђаковици, од стране бројних сведока, исказе мајке, брата и таста оптуженог, суд није прихватио у овом делу, јер су тим исказима хтели да помогну оптуженом да избегне кривичну одговорност.

Суд је ценио исказе сведока Авни Даутија, Силе Ибер Хасаја, Марк Тућија и Целал Комонија, саслушаних замолним путем у судници Међународног суда у згради Врховног суда у Приштини, пред Међународним судијом Vinodom Boolelom дана 30.05.2006. године, који су се у својим исказима изјашњавали да су у неколико наврата виђали оптуженог у Албанији, у месту Бајрамцури, те је нашао да су искази ових сведока без утицаја на закључак суда да је оптужени учествовао у критичном догађају, с обзиром да ни један од ових сведока није потврдио да је оптуженог видео у периоду од 12. до 16. јуна 1999. године у Албанији, а током поступка је несумњиво доказано присуство оптуженог у овом периоду у Ђаковици. Овим сведоцима чак није познато ни оно што је током поступка исказима бројних сведока несумњиво доказано, а то је да је оптуженом надимак «Пинћо» и да је био припадник ОВК, већ се на те околности изјашњавају да они то не знају, да су га неколико пута виђали у Албанији и што произвољно закључују да је он тамо боравио три месеца, не може се прихватити, јер они нису били са оптуженим свакодневно да би могли извести такав закључак, па су својим исказима хтели да помогну оптуженом да избегне кривичну одговорност, јер је бројним напред наведеним исказима сведока несумњиво утврђено присуство оптуженог у Ђаковици, након повлачења војске и полиције СРЈ, односно од 12. јуна 1999. године па надаље и несумњиво је утврђено на основу исказа оштећених Бедри Шаље, Афијете Зећири и Тафа Софије учествовање оптуженог у критичним догађајима у периоду од 12. до 16. јуна 1999. године.

Да се критични догађај одиграо у периоду од 12. јуна 1999. године до најкасније 16. јуна 1999. године, несумњиво је утврђено следећим доказима и то: сведок-оштећена Тафа Софија је изјавила да је њена веридба била у VI месецу, а 12. дан, а да је она у подруму била затворена три дана и три ноћи, те да је дан-два после њеног изласка из подрума срела Бедри Шаљу. Сведок Антигона Бахтјари несумњиво потврђује да су 12. јуна 1999. године сватови кренули да узму младу за Ређ Шаљу, а у то је сигурна јер се она 11.06.1999. године породила, а после четири до пет дана од тог покушаја свадбе, код ње кући је дошао отечен од батина Бедри Шаља (брат од тетке њеног мужа Газменда Круезиу), са вешћу да му је брат Ређа убијен, а да је он успео да побегне. Сведок-оштећени Бедри Шаља и сведок-оштећена Афијета Зећири, иако се не могу прецизно изјаснити о датумима, у својим исказима наводе да када су кретали за младу, код фабрике «Емин Дураку» су видели српску војску у покрету, а у повратку су на истом месту били припадници ОВК, од којих су и заробљени. Сведок Афијета Зећири наводи да је у подруму провела три дана и три ноћи. Сведок Керши Мехмет у свом исказу наводи да је он у подрум затворен сутрадан, након одласка српске војске и полиције, а свадбена поворка је затворена дан пре њега.

Сведок Рама Мехметај у свом исказу наводи да су се српска војска и полиција из Ђаковице повукли 12.06.1999. године, што потврђује и сведок Слободан Ковач, некадашњи радник полиције СУП-а Ђаковица. Сведок Тафа Хамза – отац оштећене Тафа Софије, наводи да је кћерку удавао у време повлачења српске војске и полиције.

На основу писмених доказа и то из извештаја Војне поште бр.1122-1 Инт.бр.С1/608-2 од 11.02.2005. године утврђено је да се са подручја општине Ђаковица војска повукла 12.06.1999. године, а из извештаја СУП-а Ђаковица, ИКМ Јагодина од 08.02.2005. године утврђено је да су се последњи припадници полиције повукли дана 12.06.1999. године.

Напред означене писмене доказе, као и исказе сведока у овом делу, суд је прихватио као јасне и међусобно сагласне, те је време извршења као битно обележје овог кривичног дела несумњиво утврђено. И поред немогућности оштећеног Бедри Шаље да се прецизно изјасни о времену проведену у подруму хотела «Паштрик» и дану његовог изласка, из исказа сведока Антигоне Бахтјари и Тафа Софије, који су у том делу сагласни, а које су га виделе након изласка из подрума, несумњиво се утврђује да је то било најкасније до 16. јуна 1999. године.

Да је оружани сукоб (како унутрашњи, тако и међународни) на Косову и Метохији трајао до 20. јуна 1999. године утврђено је на основу писмених доказа и то читањем извештаја Војне поште 1122-1 Инт.бр.С1/608-2 од 11.02.2005. године, из ког произилази да се војска СРЈ повлачила са Косова и Метохије у периоду од 10. до 20. јуна 1999. године и да је то била активност која је подразумевала борбено обезбеђење, а последњи већи напад ОВК је био 15.06.1999. године у рејону села Сајковац, СО Подујево.

Према томе, потписивањем Војнотехничког споразума о Косову 09.06.1999. године, оружани сукоб и рат нису аутоматски окончани, већ је то био почетак успостављања мира и управо тим споразумом у чл.2. тачка 2. под е) је предвиђено да ће кампања бомбардовања бити укинута (до тада суспендована) по комплетном повлачењу снага СРЈ, а КФОР задржава овлашћење да, ако буде неопходно, силом обезбеди испуњење обавеза из споразума.

Одредбом чл.6. IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године и чл.3. Допунског протокола I уз Женевске конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава међународних оружаних сукоба, јасно је прописано да примена конвенције и овог протокола престаје на територији страна у сукобу општим завршетком војних операција. Како повлачење оружаних снага СРЈ, уз борбено обезбеђење представља војну операцију, то је сасвим јасно да се међународно хуманитарно право, укључујући одредбе о ратним злочинима, примењује до тренутка постизања мира и окончања војних операција, а што се на Косову и Метохији догодило 20. јуна 1999. године. Овакав став је заузело и Тужилаштво Хашког трибунала у својим оптужењима за догађаје на Косову. Тиме се јасно потврђује да је почетак и крај унутрашњег и међународног оружаног сукоба фактичко питање и везује се за једно шире подручје, у конкретном случају, цело подручје Косова и Метохије, па је стога потпуно ирелевантно што у време критичног догађаја на једном ужем подручју (Ђаковица) нису вођене борбе, јер су се војска и полиција са тог подручја повукле 12.06.1999. године, али су борбе вођене између

ОВК и Војске СРЈ (у време повлачења војске) на другим подручјима Косова и Метохије.

Да је оптужени Антон Лекај био припадник ОВК у оквиру Оперативне зоне «Дукађини» потврђује у својој одбрани и сам оптужени, те његова мајка и брат и бројни сведоци који су га виђали у униформи ОВК, као и фотографија у списима предмета бр.60/18, на којој је са аутоматом «калашњиков» преко груди и амблемом УЧК на качкету. Међутим, одбрана оптуженог да му никада командант није био Рамуш Харадинај и да је ОВК напустио 22.04.1999. године, демантована је бројним доказима.

Пре свега, лицима које оптужени спомиње да су њему били команданти – Бедри Шаљи, Рустему Бериши, као и лицима из даљег командног састава Ил Морини, Елтону Жерки, Пермету Вуљи, командант је био Рамуш Харадинај, што је несумњиво утврђено писменим доказима – својеручно потписаним наредбама Рамуша Харадинаја, као команданта штаба Оперативне зоне «Дукађини» (Метохијске равнице). Стога је јасно да је Рамуш Харадинај био и оптуженом командант, јер је био командант лицима, која оптужени спомиње да су били његови команданти. Иако ове наредбе датирају из јула месеца 1998. године, стање је остало непромењено и током оружаног сукоба, када је неприкосновени командант свим јединицама ОВК у оквиру Оперативне зоне «Дукађини» (Ђаковица, Дечане, Пећ, Клина и Исток) био Рамуш Харадинај, што се потврђује писменим доказима – извештајем МУП-а Србије, СУП-а Ђаковица од 25.10.2004. године и од 08.02.2005. године, те увидом у шематски приказ Оперативне зоне «Дукађини» БИА Републике Србије, као и из исказа сведока Братислава Ћосића, Слободана Ковача, бивших радника СУП-а Ђаковица. Иначе, на ширем подручју општине Ђаковица деловале су 132. и 137. бригада ОВК, што у својој одбрани потврђује и сам оптужени, а из исказа сведока Антигоне Бахтјари се утврђује да је у Дому културе, у центру Ђаковице, по повлачењу војске и полиције СРЈ, био штаб 137. бригаде ОВК, чији је командант био Рамуш Харадинај.

Да оптужени ОВК није напустио 22.04.1999. године, већ да је и даље био припадник ОВК и да је у време критичног догађаја (од 12. до 16. јуна 1999. године) био у Ђаковици и у догађају као припадник ОВК учествовао, потврђено је бројним доказима. Пре свега, исказима сведока-оштећених Бедри Шаље, Тафа Софије, Афијете Зећири, који га несумњиво препознају као припадника ОВК и учесника догађаја из хотела «Паштрик». Сведок Афијета Зећири га чак познаје од раније, јер је она радила са запрежним колима, а он са Арбеном Шкупијем, званим «Зифа» на истовару шлепера за поједине фирме. Сведоци-оштећени Бедри Шаља и Тафа Софија су га међу више лица несумњиво препознали у просторијама Окружног затвора у Београду. Сведок Раме Мехметај га је видео у Ђаковици испред своје аутоперионице, када је са више припадника ОВК после повлачења војске и полиције дошао да пере ауто. Сведок Биљана Векић, која несумњиво добро познаје оптуженог, јер је радила у Дому здравља у близини католичке цркве, где је оптужени становао и зна да му је отац филигран, да је рођен у Хрватској, такође га је видела у црној униформи са пушком у Ђаковици преко пута суда, после повлачења српске војске и полиције, са већом групом припадника ОВК, који су се веселили. И овај сведок га је несумњиво препознала у просторијама Окружног затвора у Београду међу више лица.

Сви га они знају под **надимком «Пинћо»**, који оптужени негира, јер га везује за критични догађај. Међутим, исказима ових сведока, као и на основу бројних суочења са оптуженим, а посебно правноснажном пресудом Међународног Окружног суда у Пећи, К.бр.44/2001 од 22.08.2001. године несумњиво је утврђено да је оптужени то лице са надимком «Пинћо» који надимак је означен и у овој пресуди, за коју оптужени потврђује да се односи на њега. То исто се утврђује и увидом у дактилоскопски картон за оптуженог, где је означен његов надимак «Пинћо», као и тачан датум његовог рођења, 03.06.1979. године, потврђен са два извода из Матичне књиге рођених Матичног уреда Шибеник Републике Хрватске са датумом уписа 13.07.1979. године, под бројем 615 и несумњивим датумом и часом рођења, 03.06.1979. године у 21 час и 10 минута. Да је оптуженом надимак «Пинћо» потврђује и сведок Слободан Ковач, бивши радник СУП-а Ђаковица, који га је приводио још као малолетника, а оптужени ово не спори. Његов надимак «Пинћо» и присуство у Ђаковици после повлачења војске и полиције потврђује и сведок Росанда Кабаш, јер је у том периоду више пута, наоружан и у униформи, долазио код њене свекрве, узимао ствари и претио, а она била присутна. Сведок Антигона Бахтјари је, такође, виђала оптуженог, кога зна по надимку «Пинћо» и Арбена Шкупија, званог «Зифа» у возилу тамне боје, током јуна месеца 1999. године, након одласка војске и полиције, а после уласка ОВК у град.

Исказе ових сведока у овом делу суд је прихватио као јасне, међусобно сагласне и потврђене и писменим доказима, тако да је потпуно ирелевантно што су два сведока (Росанда Кабаш и Афијета Зећири) описујући оптуженог из тог периода, спомињале да је имао светлу косу (иако му је коса кестењаста), јер то објашњавају тиме да је био ошишан и носио качкет, а бројни други искази сведока и писмени докази ни једног момента не доводе у питање несумњиви закључак суда да је управо оптужени лице са надимком «Пинћо» и да је као припадник ОВК јуна месеца 1999. године био у Ђаковици, после повлачења војске и полиције СРЈ, те учествовао у догађајима, описаним у изреци пресуде.

1.) Да је оптужени заједно са Арбеном Шкупијем, званом «Зифа», Бесимом Бестрижинијем и другим за сада непознатим припадницима ОВК извршио радње описане у тачки 1.) изреке пресуде (противзаконито затварање сватовске поворке код фабрике «Емин Дураку», одвођење у хотел и др.), несумњиво је утврђено из исказа сведока-оштећеног Бедри Шаље, сведока-оштећене Афијете Зећири, чији искази су у том делу сагласни, своје наводе су категорично потврдили и приликом суочења са оптуженим, а потврђени су и једним делом исказом сведока - оштећене Тафа Софије.

Наиме, сведок Бедри Шаља почев од свог првог саслушања у истрази и касније на претресима, несумњиво потврђује да је оптужени «Пинћо» био међу припадницима ОВК, који су их зауставили код Текстилне фабрике «Емин Дураку», потом ту затворили и тукли (кундаком аутомата, ногама, рукама, а «Зифа» наносио повреде и ножем), те након тога, пребацили их у подрум хотела «Паштрик», где је та тортура још драстичније настављена (гашење цигарета по телу, приморавање да пију мокраћу, сексуално злостављање и претње да ће их убити), а све то уз пребацивање да су сарађивали са Србима, копали ровове за српску војску. Сведок Бедри, такође потврђује да су наредних дана у подрум доведени Краснићи Бајрам и Гаговић Раде, за које не зна како су лишени слободе, али наводи да је Краснићија у подрум довело неко лице са дугом косом, а одмах по довођењу оптужени га је ударао кундаком

аутомата, а остали припадници ОВК на исти начин, као и песницама «Зифа». За Радета Гаговића наводи да је из неке од соба у хотелу спуштен у подрум и да су га у подрум спустили оптужени и «Зифа».

Сведок Афијета Зећири такође потврђује ове наводе сведока Бедрија, износећи и у истрази и на претресу да су оптужени «Пинћо» и «Зифа», које она зна од раније, били међу припадницима ОВК, који су их зауставили код Текстилне фабрике, уз коментар: «Шта сте чекали, што нисте отишли за Србију», мушкарце су тукли кундацима аутомата, а затим затворили њу и невесту у кућицу чувара фабрике, држали их два сата, а потом све одвели у подрум хотела «Паштрик», где је она видела повређеног брата Гзима и остале мушкарце отечене од батина. У подруму је малтретирање, мучење и телесно повређивање настављено. Мушкарце су тукли кундацима аутомата, ногарама од столица, палицама, испитујући их да ли су радили за Србе, терали их да пију мокраћу, коментарисали да неће Цигане, горели их цигарама и терали да то чине између себе. Сутрадан су у подрум међу њих доведени, најпре, Краснићи Бајрам, а касније и Србин Раде, који су такође тучени и повређивани.

Сведок-оштећена Тафа Софија се различито изјашњавала у погледу присуства оптуженог када су их зауставили код фабрике, спомињући да никога тада од припадника УЧК није препознала, па потом да је оптужени био ту када су их зауставили, а на главном претресу од 13.09.2006. године је појаснила своје наводе, објашњавајући да она оптуженог тада није видела када су их зауставили, али је од Афијете Зећири чула да је био, с тим што је сигурна да их је оптужени возио колима од фабрике до хотела.

Према томе, имајући у виду категоричне исказе сведока Бедри Шаље и Афијете Зећири у овом делу, које је суд прихватио јер су међусобно сагласни, те посредна сазнања сведока Тафа Софије, као и њено непосредно сазнање, тј. да их оптужени вози колима од фабрике до хотела, несумњиво је утврђено да је оптужени био присутан када су их зауставили код Текстилне фабрике и да је извршио радње ближе описане у тачки 1.) изреке пресуде.

а) Да је оптужени извршио радње описане под ставом а) тачке 1.) изреке пресуде (силовање тада малолетне Тафа Софије у соби хотела «Паштрик») утврђено је на основу исказа сведока оштећене Тафа Софије, који је дала у истрази 10.09.2004. године, а потом потврдила на главном претресу од 13.09.2006. године. Наиме, приликом свог првог саслушања у истрази сведок-оштећена Тафа Софија на фотографији која у списима носи ознаку број 60/18, на којој се налазе два лица, указује да је лице у црним панталонама, са аутоматом око врата и качкетом на глави, једно од лица које ју је силовало. Оптужени признаје да је он на тој слици у црној одећи и са аутоматом, те качкетом на глави, на коме стоји обележје УЧК. Сведок-оштећена Тафа Софија га препознаје и у просторијама Окружног затвора у Београду међу пет лица, што је констатовано записником о препознавању Ки.В.бр.5/2004 од 19.05.2005. године. Иначе је објаснила да су је силовали први дан по доласку у подрум, да јој је један који се представио као главни рекао да мора да иде да чисти собе, што је она и учинила и док је чистила собе, силовала су је двојица, за које не зна како се зову, али је оптуженог препознала на фотографији и у Окружном затвору у Београду, као једног од њих. Објаснила је да су затворили врата од собе, гурали је, оптужени је био много опасан, имао је при себи нож и пиштољ, те јој рекао: «Ако се

не скинеш, има да те убијем». Пошто је претходно видела да су у подруму тукли мушкарце, уплашено од тога и од ове претње, скинула је одећу са себе, након чега је оптужени над њом извршио обљубу, а потом је то исто учинио и овај други припадник УЧК, кога она описује да је нешто виши растом од оптуженог, мршав и са брадом.

Њене наводе – да се то силовање дешавало у соби, посредно потврђују у истрази својим исказима сведок-оштећени Бедри Шаља и сведок-оштећена Афијета Зећири, јер с обзиром да се то дешавало у соби хотела, а они су били у подруму, они нису видели да ју је оптужени силовао, већ је она када је сишла у подрум саопштила да је силована и да због тога нема образа да долази у кућу Шаља. Сведок Афијета Зећири потврђује да је малолетна Тафа Софија силована и у соби, што им је саопштила, а што она није видела, и у подруму пред њеним очима, што је учинио «Зифа» и што је она видела. Сведок Бедри Шаља потврђује да је Софија силована и у соби и у подруму.

Према томе, силовање у соби је несумњиво учинио оптужени, а потом још један НН припадник ОВК са брадом, а силовање у подруму је извршио Арбен Шкупи звани «Зифа», што је сведок Афијета Зећири видела, јер се дешавало пред њеним очима. И у истрази је то јасно навела саопштивши: «Преда мном ју је лично силовао један кога знам по надимку «Зифа». Ја нисам видела да је «Пинћа» силовао невесту», што овај сведок и није могла да види, јер се то дешавало у некој од соба хотела.

Да је малолетна Тафа Софија критичном приликом заиста силована од оптуженог, потврђују у својим исказима и сведоци, који у вези догађаја имају посредна сазнања, односно били су у контакту са оштећенима после догађаја. Тако сведок Раме Мехметај наводи да му је Гзим Зећири причао да су невесту силовали «Зифа», «Пинћо» и сви из «Зифине» групе. То исто му је причао и Бедри Шаља. Сведок Антигона Бахтјари такође наводи да јој је Бедри причао да су Ређину младу силовали «Зифа» и «Пинћо». Сведок Селвана Шаља, супруга Бедријина је видела малолетну Тафа Софију са уједима око врата, а од Бедрија је чула да су је напаствовали «Пинћа», «Зифа» и још пуно особа.

Иако сведок Бедри Шаља у истрази каже да је по силаску у подрум Софија рекла да нема образа да долази у њихову кућу, јер је силована, а да он не зна колико их је било и шта су јој радили, Бедри је непосредно после догађаја био у контакту са Антигоном Бахтјари, нешто касније са супругом Селваном Шаља, те Раметом Мехметајем и свима њима је причао да је између осталих лица младу Ређину силовао и оптужени «Пинћо», што јасно указује да је без обзира што он то није видео, јер се дешавало у соби, али је то сазнање имао, пошто је Софија по силаску у подрум њима причала шта јој се десило, те његове наводе из истраге да је помињала само «Зифу», управо допуњују својим исказима ови сведоци, којима је он причао непосредно после догађаја шта се десило, а када су му сећања била знатно свежија него у истрази. Осим тога, и Гзим Зећири је сведоку Раме Мехметају причао да су невесту силовали «Зифа» и «Пинћо» и сви из те «Зифине» групе. Сведок Тафа Ајмона, мајка Софијина, такође потврђује да је након три-четири дана од свадбе њена кћерка дошла кући, само је плакала, са причом да су је силовали припадници ОВК. Њен отац Тафа Хамза наводи да то нису имале образа да му одмах саопште жена и кћерка, већ је то после дужег времена сазнао од њих, а да је кћерка као силоватеља помињала «Пинћа». Сведок Росанда Кабаш је такође у том периоду у Ђаковици чула

да је оптужени «неке Цигане из сватовске колоне малтретирао, а једну Циганку силовао», пошто се она распитивала за оптуженог, будући да је долазио и претио њеној мајци. Уосталом, и на главном претресу сведок-оштећена Тафа Софија плаче и показује на оптуженог да је силовао, наводећи да га је препознала и у затвору и на фотографији, а своје наводе је категорично потврдила и приликом суочења са оптуженим.

Стога је суд, исказ оштећене Тафа Софије из истраге прихватио, као јасан и уверљив, те потврђен бројним посредним доказима и утврдио да је оптужени Тафа Софију силовао у соби, на начин како је то описано у изреци пресуде под ставом а) тачке 1.)

Исказе сведока-оштећених Бедри Шаље, Афијете Зећири и Тафа Софије са претреса где наводе да је оптужени силовао оштећену на столу у подруму, суд није прихватио, јер они немају логично објашњење зашто то у истрази нису ни поменули, а закључак суда је да су те радње, које је извршио «Зифа» (према наводима сведока-оштећене Афијете Зећири из истраге), хтели да припишу оптуженом, с обзиром да једини он одговара пред судом.

Такође је из сагласних исказа сведока-оштећене Тафа Софије и сведока-оштећене Афијете Зећири утврђено да је оптужени терао малолетну оштећену Тафа Софију да са упаљеном цигаретом наноси опекотине по телу свом стрицу Тафа Хасану, што је она била принуђена да чини.

б) Да је оптужени, заједно са Арбеном Шкупијем званим «Зифа» извршио радње описане под ставом б) тачке 1.) изреке пресуде (недозвољене полне радње – противприродни блуд над оштећеним Бедри Шаљом), утврђено је из исказа сведока – оштећеног Бедри Шаље, који у истрази наводи да су га у подруму силовали «Зифа» и «Пинћо», тако што му је један стављао свој пенис у уста, а други га силовао у анус отпозади. На главном претресу од 20.12.2005. године сведок Бедри такође понавља да су га силовали «Зифа» и «Пинћо», тако што му је «Пинћа» стављао свој пенис у уста, а «Зифа» у анус, с тим што је испољио извесну дозу несигурности у односу на учешће оптуженог, а за «Зифу» је сигуран, да би на крају појаснио да су имали неке црне капе на глави, али с обзиром да су само њих двојица тада била у подруму, потврђује да су то они учинили. Сведок Афијета Зећири такође у истрази наводи да су Бедрија у подруму силовали неки од војника УЧК, али због мрака она није видела ко је то учинио. На главном претресу од 13.09.2006. године сведок Бедри наводи да је то силовање било сутрадан по њиховом довођењу у подрум, с тим што сада спомиње да га је оптужени силовао отпозади, а «Зифа» му је стављао полни орган у уста. Из исказа сведока Раме Мехметаја утврђено је да му је Гзим Зећири, између осталог, причао да су «Зифа» и Антон Лекај звани «Пинћо» силовали Бедри Шаљу, тако што му је један стављао полни орган у уста, а други отпозади, а то исто је чуо и од Бедри Шаље. Сведок Селвана Шаља такође потврђује да јој је супруг Бедри причао да су га злостављали, стављали му полне органе у уста, тукли га и силовали, те с тим у вези је помињао «Зифу» и «Пинћа».

Према томе, из исказа ових сведока несумњиво је утврђено да су над сведоком – оштећеним Бедрим Шаљом у подруму вршене недозвољене полне радње, односно да је онако претучен и отечен од батина, принуђен на противприродни блуд,

стављањем полних органа у уста и анус, а имајући у виду исказ сведока Бедри Шаље, који више пута понавља да су то учинили «Зифа» и «Пинћо», његова несигурност ко је шта радио том приликом и да ли је оптужени у томе учествовао, је потпуно отклоњена чињеницом да је и Гзим Зећири такође видео да су оптужени и «Зифа» силовали оштећеног Бедрија, тако што му је један стављао полни орган у уста, а други у анус, те је то причао сведоку Раме Мехметају, чији је исказ суд у том делу прихватио, јер је потврђен исказом сведока – оштећеног Бедри Шаље, који је, такође ово исто причао сведоку Мехметају, као и исказом сведока Селване Шаља, па је стога несумњиво утврђено да је оптужени извршио радње описане под ставом б) тачке 1.) изреке пресуде.

в) Да је оптужени заједно са Арбеној Шкупијем званим «Зифа» и још једним припадником ОВК извршио радње описане у ставу в) тачке 1.) изреке пресуде (учествовао у тешком телесном повређивању Радета Гаговића) утврђено је из исказа сведока – оштећене Афијете Зећири, која је у том делу доследно понављала и у истрази и на претресу, да она није видела ко је Србину Радету одсекао уво и ставио Ређи у уста да једе, јер је око њега била гужва, појаснивши на претресу да су у том тренутку око Радета били «Пинћо» и «Зифа» са ножевима у рукама и једна висока особа са брадом, да су скочили на њега, дошло је до комешања, гурали су га и држали, па је један од њих одсекао Радету уво. Сведок Бедри Шаља у истрази и на претресу тврди да је «Зифа» одсекао уво Радету, с тим што је мењао исказ у том делу и тврдио да је то учинио Бесим Бистражини, а да оптужени и није био присутан. Сведок Керши Мехмет је више пута понављао да је уво Радету Гаговићу одсекао «Зифа». Ове несугласности око учествовања оптуженог у повређивању Радета Гаговића су отклоњене приликом суочења сведока – оштећеног Бедри Шаље и сведока – оштећене Афијете Зећири на главном претресу од 21.12.2005. године, где је несумњиво утврђено да се догађај десио на начин како је то описала сведок Афијета Зећири, јер је и сам Бедри тада потврдио да су у повређивању учествовали «Зифа», «Пинћо» и једна висока особа, а такође је присуство оптуженог и учествовање у томе потврдио и приликом суочења са сведоком Керши Мехметом.

Стога је несумњиво утврђено да је оптужени учествовао у овом догађају на начин како је то сведок Афијета Зећири описала на главном претресу (комешање и гурање) од 21.12.2005. године, а с обзиром да су и сведок – оштећени Бедри Шаља и Керши Мехмет више пута поновили да је «Зифа» одсекао уво оштећеном Радету Гаговићу, то је суд то и прихватио.

2.) Да је оптужени заједно са Арбеном Шкупијем званим «Зифа» извршио радње описане у тачки 2.) изреке (учествовао у убиству оштећеног Шаља Ређа и покушај убиства оштећеног Бедри Шаље), утврђено је из исказа сведока – оштећеног Бедри Шаље, потврђеног исказима бројних сведока, који о догађају имају посредних сазнања (сведок Антигона Бахтјари, сведок Газменд Круезиу, сведок – оштећена Тафа Софија, сведок – оштећена Афијета Зећири, сведок Раме Мехметај, сведок Селвана Шаља).

Наиме, сведок-оштећени Бедри Шаља, почев од првог испитивања у истрази, па на свим претресима понавља идентичну причу да су њега и Ређа једне ноћи око 02

часа, оптужени «Пинћо» и «Зифа» ставили у путничко возило марке «BMW», без регистарских таблица и то тако што су Ређу ставили у гепек, «Зифа» је управљао возилом, он је седео на задњем седишту, а до њега оптужени «Пинћо» са упереним аутоматом према њему. Тада је знао да ће их убити, с обзиром да су «Зифа» и «Пинћа» још у подруму причали да ће их убити, чим их ставе у возило. Истом приликом су неки други припадници ОВК ставили Љушај Звездана и Радета Гаговића у друго возило и одвезли их у другом правцу, тако да не зна шта се са њима десило. Њега и Ређа су одвезли до кланице и плинске подстанице, код реке Лукавац и ту су зауставили возило. Он је успео да побегне, скочивши у реку и чувши пуцње, а Ређу су тада убили. После неколико дана његов брат од ујака Газменд Круезиу је на том месту видео Ређино тело, али му припадници УЧК нису дозволили да га преузме.

Исказ сведока – оштећеног Бедри Шаље суд је у овом делу прихватио, јер је идентичну причу, коју је понављао током целог поступка саопштио и лицима са којима је непосредно био у контакту након догађаја, па тако, најпре, Антигони Бахтјари, код које се крио на тавану два дана, одмах после догађаја, рекавши јој: «Убили су Ређа «Пинћа» и «Зифа», а он је успео да се спасе, скочивши у реку. Објаснио јој је да је то било код реке Лукавац и плинске подстанице. Сведок Антигона наводи да је Бедри био «изгубљен» и да је за једног од ове двојице рекао да је пуцао. Преко комшија и рођака је обавестио свога брата Газменда Круезија о овоме, па је исти са припадницима КФОР-а био код плинске подстанице и реке Лукавац, видео Ређино тело, поцепало парче кошуље са њега и скинуо му прстен, који је она препознала, јер му га је она и поклонила, а део кошуље је препознала Бедријина супруга Селвана Шаља, која га је спремала за свадбу, као и рођена сестра Зиза Шаља. Газменд тело није могао да преузме, јер му је требала дозвола из штаба 137. бригаде УЧК, коју није добио.

Ове наводе је потврдио и сведок Газменд Круезиу, који у том периоду, пошто је био код друге жене, а Бедри се крио, није био у директном контакту са Бедријем, али је преко родбине и на послу сазнао да му је брат Ређа убијен и да је то учинио «Зифа», а да је оптужени био са њим у друштву. Видео је Ређино тело баш на месту поред реке Лукавац и плинске подстанице, где Бедри наводи да се догађај десило. Имао је две ране на телу од куршума и то у пределу срца (грудног коша) и стомака.

Сведок Афијета Зећири такође наводи да јој је Бедри причао да су њега и Ређа повели да убију «Зифа» и «Пинћо», а он се спасао бекством.

Сведок Селвана Шаља, Бедријева супруга, приликом првог разговора са Бедријем, након његовог спашавања бекством, сазнаје да су њега и Ређа повели да убију «Зифа» и «Пинћо», код бензиске пумпе и кланице, он се спасао, а Ређу су убили. После је видела парче Ређине кошуље, који јој је донео Газменд Круезиу и који је видео тело Ређино код бензиске пумпе, на том месту где јој је Бедри причао да је убијен и она је препознала кошуљу, јер га је она спремала за свадбу.

Сведок Раме Мехметај такође потврђује да му је Бедри причао да су њега и Ређа «Пинћо» и «Зифа» одвезли црним возилом марке «BMW», без таблица, код кланице, један од њих је био у гепеку, са намером да их тамо убију. Он је успео да се спасе бекством, скочио је у воду, а Ређу су убили, с тим што му је о овом догађају више пута причао, па је једном спомињао да је пуцао «Зифа»; а «Пинћо» био ту присутан, а други пут је причао да је «Пинћо» пуцао.

Суд је прихватио исказ сведока Бедри Шаље у делу, у коме наводи да су њега и брата, оптужени и «Зифа» повели да убију код кланице и плинске подстанице, да се он спасао бекством и скакањем у реку, а да је после тога зачуо пуцње, јер је овај део исказа потврђен бројним доказима – исказима сведока који имају посредних сазнања о догађају.

Међутим, суд није прихватио исказ сведока Бедри Шаље управо у делу где наводи да је видео да му је оптужени «Пинћо» пуцао у брата, а он да је отео аутомат од «Зифе», јер је сведок у том делу био контрадикторан, спомињући једном да су обојица, и «Зифа» и «Пинћо» пуцали за њим, па је нелогично како је «Зифа» могао да пуца, ако му је он отео аутомат, а имајући у виду да је после догађаја сведоку Рамету Мехметају најпре причао да је «Зифа» пуцао у Ређа, па потом други пут да је «Пинћо» пуцао, што прича и на претресу, следи логичан закључак да он није видео ко му је пуцао у брата, већ је одмах по изласку из возила побегао, скочивши у реку Лукавац, након чега је зачуо пуцње. То у свом исказу потврђује и сведок Тафа Софија, када наводи да ју је Бедри питао за Ређа, говорећи: «Не знам шта је са њим, можда су га убили», те спомињући да је он «побегао од кола», а пре тога је био са Ређом.

Иако оштећени Бедри Шаља није видео на који начин је његов брат Ређа убијен, суд несумњиво закључује да је тада и на том месту Ређа убијен, тако што су обојица (оптужени и «Зифа») или један од њих пуцали у пределу грудног коша (срца) и стомака Ређа Шаље, а само после неколико дана сведок Газменд Круезиу (брат од ујака Ређа и Бедрија) на том истом месту, поред реке види тело Ређа Шаље, скида прстен, који препознаје његова супруга Антигона и цепа парче кошуље, које препознају Селвана Шаља и Зиза Шаља.

Овај закључак суда да је тада и на том месту убијен Ређ Шаља ничим није доведен у сумњу, а околност да се не зна тачно да ли је пуцао оптужени или «Зифа» или обојица, оптуженог не ослобађа одговорности, јер је он учествовао у радњи извршења дела, његова намера је била да се одведу код кланице и убију (оштећени Бедри и Ређа), где су иначе припадници ОВК вршили ликвидације, што у свом исказу потврђује и сведок Росанда Кабаш.

Оптужени учествује у радњи извршења, тако што заједно са «Зифом» вози оштећене Ређа и Бедрија до места где намеравају да их убију, држи уперен аутомат према Бедрију, на задњем седишту возила, док је Ређа у гепеку, а све ове радње предузима у циљу да се ова два лица одведу до кланице и тамо лише живота. Бедри успева да побегне, чуо је пуцње, тако да је његово убиство остало у покушају, а Ређа је тада и на том месту убијен. Чињеница да се не може утврдити да ли је оптужени том приликом пуцао, не ослобађа га одговорности, јер и под претпоставком да је само «Зифа» пуцао, оптужени ове радње прихвата као заједничке и своје. Они заједно учествују у лишењу живота Ређа Шаље, јер су га заједно, обојица наоружани, довели на место извршења дела, са намером да га ту убију. Оптужени даје знатан допринос лишењу живота Ређа Шаље, свестан је заједничког деловања и ово дело хоће као своје, те у радњи извршења учествује као саизвршилац, наоружан, водећи оштећеног Ређа на место где ће бити убијен, што је и учињено.

Из исказа сведока-оштећеног Бедри Шаље, као и посредних сазнања сведока Раме Мехметаја је утврђено да су исте ноћи другим возилом (марке «Лада») НН припадници ОВК одвезли оштећене Љушај Звездана и Гаговић Радета у другом правцу, недалеко од места где су одвезли браћу Шаља и од тада им се губи сваки траг.

Суд је ценио исказ сведока-оштећене Тафа Софије у делу где наводи да је она више била по собама него у подруму, те да је приликом једног враћања у подрум уочила да Ређе нема, па јој је стриц рекао да је покушао да побегне кроз прозор, те су га ухватили, одсекли му главу и бацили га у воду, међутим, ова верзија догађаја нема потврду ни у једном изведеном доказу, јер из исказа сведока – оштећеног Бедри Шаље, Афијете Зећири и сведока Керши Мехмета се утврђује да су након изласка из подрума Тафа Софије, Тафа Хасана, Сали Берише, Баљај Шабана и Керши Мехмета, у подруму остали Бедри Шаља, Ређ Шаља, Љушај Звездан и Гаговић Раде. Евентуално одсуство из подрума Ређа Шаље може се објаснити чињеницом да је у хотелу постојала соба, у којој су оштећени одвођени и уз батине испитивани, што у свом исказу наводи и сведок Керши Мехмет и сведок Раме Мехметај, наводећи да му је то причао Гзим Зећири, а и оштећени Раде Гаговић је из једне такве собе спуштен у подрум, што наводи и сведок Бедри Шаља, као и сведок Афијета Зећири, када тврде да је Раде Гаговић, већ био у хотелу, у некој од соба, па је међу њих у подрум доведен. Осим тога, сведок Тафа Софија наводи да два дана уопште није била у подруму, а пошто су је пустили из собе хотела, она није ни силазила у подрум и не зна ко је од затворених остао.

Суд је оцењујући исказе сведока – оштећених Бедри Шаље, Афијете Зећири и Тафа Софије имао у виду да се ради о необразованим лицима, да су приликом догађаја који су описивали били у посебном психичком стању, због страха за свој живот, мучени, понижени и претучени, трпели су телесне и душевне болове, као и да је од догађаја прошло више од шест година, те је имао у виду да су на претресу оптуженог теретили и за радње које је учинио Арбен Шкупи звани «Зифа», мотивисани чињеницом да је оптужени једини актер догађаја коме се суди, па је у том правцу суд критички разматрао мењање исказа ових сведока и углавном прихватио њихове наводе из истраге, те њихове сагласне наводе, као и наводе који су потврђени другим исказима сведока, који о самом догађају имају посредних сазнања.

То што су сведоци – оштећени мењали своје исказе, не указује да се догађај није десио, нити да оптужени у догађају није учествовао, већ је резултат напред наведених разлога, а од стране суда прихваћени су делови њихових исказа, који су међусобно сагласни, који нису мењани у односу на наводе из истраге и који су потврђени другим доказима и исказима сведока, који о догађају имају посредних сазнања, а који су након догађаја били у непосредном контакту са оштећенима и чули од њих шта им се десило.

Да је Ослободилачка војска Косова (ОВК, УЧК), чији је припадник био и оптужени, у периоду након потписивања Војнотехничког споразума о Косову од 09.06.1999. године и после повлачења војних и полицијских снага СРЈ настојала да успостави потпуну контролу над територијом Косова и Метохије и у том циљу **вршила прогон неалбанског становништва** указује, како овај догађај потврђен свим напред изнетим доказима, тако и искази сведока, који су били принуђени да напусте Косово и Метохију и који у својим исказима наводе да су били хапшени,

прогањани, а поједини њихови ближњи и убијени, што се види и из исказа сведока Биљане Векић, којој су током овог периода убијени мајка, муж, стрина и кума, затим из исказа сведока Росанде Кабаш, којој су припадници ОВК отели брата и свекрву, а потом их убили, те из исказа сведока Хуснија Рамоџија, коме су отели и убили братанца, затим из исказа сведока Тафа Хамзе, коме су убили брата Хасана, а и сам је био хапшен од стране припадника ОВК и затворен у «Јунику», као и сведок Газменд Круезиу. Сви они су припадници неалбанског живља (Срби, Роми, Египћани) и после повлачења оружаних снага СРЈ неко време су се крили, поједини били смештени у избегличком кампу у насељу «Брековац», који је чувао КФОР, а потом су избегли са подручја Косова и Метохије.

На основу свега напред наведеног, несумњиво је утврђено да је оптужени као припадник једне од страна у оружаном сукобу (ОВК, УЧК), а за време оружаног сукоба и у уској вези са њим, према цивилном становништву, које није директно узело учешћа у непријатељствима, а за које је сматрао да су лојални другој страни у оружаном сукобу, заједно са другим припадницима ОВК учествовао у **противзаконитом затварању** девет лица (лишавању слободе и држању затворених без икакве правне процедуре, које затварање није било неопходно због безбедности или других разлога, већ је искључиво било због њихове етничке припадности или претпоставке да су сарађивали са другом страном у оружаном сукобу), те према њима и још два лица која су на неутврђен начин противзаконито затворена (Краснићи Бајраму и Гаговић Радету) вршио **нечовечна поступања** (држање у нехуманим условима у мрачном, омањем подруму, без кревета, са бетонском подлогом, без хране и воде, приморавајући их да пију мокраћу), **мучења**, (ударали су мушкарце кундацима аутомата, ногама, рукама, палицама, с тим да изнуде признање од њих о сарадњи са српским снагама, **повреде телесног интегритета** (поред тога што су ударани кундацима, ногама, рукама, палицама по свим деловима тела, где су им наношене повреде, повређивали су их и ножевима – одсецање увета Радету Гаговићу, наношене су посекотине ножем по телу Бедри Шаљи, палицом и кундаком Гзиму Зећирију, појединим оштећенима су по телу наношене опекотине упаљеном цигаретом и терали су оштећене да то чине између себе), **силовања** (малолетне Тафа Софије), као и недозвољене полне радње – противприродни блуд према Бедри Шаљи, **убиство** (Ређа Шаље) и покушај убиства (Бедри Шаље).

Овакве радње оптуженог представљају тешко кршење хуманитарног права, јер је он припадник једне од стране у оружаном сукобу (ОВК, УЧК), а оштећени као цивили, који нису узели директно учешће у непријатељствима имају статус заштићених лица, сходно IV Женевској конвенцији о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године и Допунском протоколу I о заштити жртава међународних оружаних сукоба и Допунском протоколу II о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба.

Одредбом чл.3. став 1 под а) и ц), те чл.27. став 1 и 2 IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године, те одредбом чл.51., 75. и 76. Допунског протокола I уз женевске конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава међународних оружаних сукоба, те одредбом чл.4. тачка 1. и 2. под а) и е) и чл.13. Допунског протокола II о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба прописано је да ће се према цивилним лицима поступати у свакој прилици човечно, без икакве неповољне дискриминације заснованој на раси, боји коже, вери, убеђењу и слично и у том циљу забрањени су у свако доба и на сваком месту повреде које се наносе животу и

телесном интегритету ових лица, нарочито све врсте убистава, осакаћења, свирепости и мучења, повреде личног достојанства, нарочито увредљиви и понижавајући поступци. Са њима ће се у свако доба поступати човечно и нарочито ће бити заштићени од сваког насиља или застрашивања, а жене ће посебно бити заштићене против сваког напада на њихову част, а нарочито против силовања. Према овим лицима су забрањени акти или претње насиљем, којима је главни циљ да шире терор међу цивилним становништвом, а уколико се нађу у власти стране у сукобу, поступаће се хумано у свим приликама према њима.

Оптужени као припадник једне стране у оружаном сукобу је био у обавези да поштује напред наведене одредбе и да им обезбеди поштовање у свакој прилици. Жртве су били цивили, обични, беспомоћни, недужни људи (сватовска поворка), нису представљали било какву реалну претњу за безбедност оптуженог и других припадника ОВК. Једини разлог за овакво поступање према њима је њихова етничка припадност (Роми, Египћани, Срби), а противзаконито је затворен и један Албанац – Сали Бериша, те Љушај Звездан, коме је отац Албанац, а мајка Српкиња, због претпоставке да су сарађивали са Србима, јер се нису повукли у време оружаног сукоба, те су стога припадници ОВК сматрали да они њима нису лојални.

Овакви поступци према њима су у директној вези са оружаним сукобом, имали су за циљ да им се изнуди признање о њиховој сарадњи са другом страном у сукобу и јасно им је стављено до знања да морају да напусте територију Косова и Метохије, што су преживели оштећени и учинили.

Суд је ценио одбрану оптуженог да он у критичном периоду није био припадник ОВК, да је био у Албанији, да његов надимак није «Пинћо» и да радње описане у изреци пресуде није извршио, међутим, овакву одбрану оптуженог суд није прихватио, јер је срачуната искључиво на избегавање кривичне одговорности, демонтована је бројним напред наведеним доказима, којима је несумњиво утврђено да је оптужени то лице са надимком «Пинћо», да је био припадник ОВК у критичном периоду и да је извршио радње ближе описане у изреци пресуде.

Квалификујући такве радње оптуженог, суд налази да у њима стоје сва битна обележја кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл.142. став 1 КЗ СРЈ, у вези са чл.22. КЗ СРЈ, јер је оптужени као припадник наоружане војне формације, кршећи правила међународног права за време рата и оружаног сукоба, заједно са другим припадницима своје формације, према цивилном становништву извршио противзаконита затварања, нечовечна поступања, мучења, повреде телесног интегритета, силовања, једно убиство и један покушај убиства, при чему је био свестан свог дела и хтео је његово извршење, поступајући на тај начин са директним умишљајем.

Суд није прихватио правну квалификацију Тужилаштва да у радњама оптуженог стоје обележја кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл.142. став 1 Основног кривичног закона, по коме је за ово дело максимална запрећена казна четрдесет година затвора, већ је применио закон који је важио у време извршења дела (чл.142. став 1 КЗ Савезне Републике Југославије) и који је блажи за учиниоца, са максималном запрећеном казном од двадесет година затвора, а сходно чл.4. КЗ СРЈ.

Како није било околности које би искључивале кривичну одговорност оптуженог, суд га је за извршено кривично дело огласио кривим.

Полазећи од опште сврхе изрицања кривичних санкција из чл.5. став 2 КЗ СРЈ, те сврхе кажњавања из чл.33. КЗ СРЈ, суд је одлучујући о врсти и висини кривичне санкције према оптуженом, ценио све околности предвиђене чл.41. КЗ СРЈ, које утичу да казна буде мање или већа. Од **олакшавајућих околности** оптуженом је узео у обзир околност да је у време извршења кривичног дела био [REDACTED], са непуних [REDACTED] година живота, без довољно животног искуства, тако да су сурови ратни услови негативно утицали на његову младост и формирање и развој његове личности, те околност да пре извршења овог дела није био осуђиван, затим да је сада породичан човек, [REDACTED], те је ценио његове имовинске прилике, то да је без непокретне имовине, а породица без средстава за живот. Од **отежавајућих околности** суд је ценио тежину извршеног кривичног дела и настале последице, затим нарочиту безобзирност коју је оптужени испољио приликом извршења дела, која се огледа у томе да су оштећени били потпуно недужна и незаштићена лица, која ничим нису испровоцирала оптуженог и његове саборце, а они су настојали до те мере да их понизе и нанесу им тешке душевне и телесне патње, те им није било странао ни то што се радило о сватовској поворци, па су управо да би понижење било што веће, сексуално оскрnavили невесту. Такође је ценио и друге тешке последице овог дела, да се три лица воде као нестала, да је преживелим оштећенима нарушено психичко здравље и да су се иселили са подручја Косова и Метохије. Узето је у обзир и понашање оптуженог после извршења дела, а то да је [REDACTED]

Имајући у виду све напред наведене околности, те временски протек од седам година од извршења дела, као и висину запрећене казне за ово кривично дело од пет до петнаест година или казна затвора од двадесет година, суд се определио да оптуженом изрекне казну затвора у трајању од **тринаест година**, налазећи да овако изречена казна одговара свим напред наведеним околностима и показује се нужном, неопходном и довољном мером за остварење сврхе кажњавања из чл.33. КЗ СРЈ:

На основу чл.50. став 1 КЗ СРЈ оптуженом се у изречену казну затвора урачунава време проведено у притвору, почев од 17.08.2004. године па надаље.

На основу чл.196. став 4 ЗКП, оптужени је ослобођен дужности да накнади трошкове кривичног поступка, с обзиром да су у том правцу приложени докази да оптужени и његова породица не поседују непокретну имовину, па би плаћањем трошкова кривичног поступка било доведено у питање њихово издржавање.

Поједини **наводи оптужнице нису доказани** ниједним изведеним доказом, а за поједине наводе је оценом доказа утврђено да не стоје.

Током поступка није доказано да је оптужени противзаконито затворио Краснићи Бајрама, Керши Мехмета и Гаговић Радета. Наиме, у оптужници је означено да је Краснићи Бајрам био у сватовској колони и са осталим сватовима од стране оптуженог и других припадника ОВК заустављен и после затворен у хотел «Паштрик». Међутим, доказима изведеним на претресу је несумњиво утврђено да Краснићи Бајрам није био у сватовима, већ је у подрум доведен накнадно – сутрадан,

о чему су се у својим исказима сагласно изјаснили и оштећени Бедри Шаља и оштећена Афијета Зећири, као и сведок Керши Мехмет. Оштећени Бедри наводи да је Краснићи Бајрама у подрум довело неко лице са дугом косом. Супруга Краснићи Бајрама – Краснићи Асима наводи у свом исказу да су Бајрама из куће отели њој непознати припадници ОВК и оптуженог не препознаје као једног од њих. Према томе, нема ни једног доказа да је оптужени учествовао у противзаконитом затварању Краснићи Бајрама.

Такође није доказано ни да је оптужени противзаконито затворио Керши Мехмета, те да је истог злостављао, ударао палицама, ножевима и да му је по телу гасио цигарете. Сведок Керши Мехмет наводи да је њега на бициклу зауставио Арбен Шкупи звани «Зифа» и тукао, те ни једног момента не спомиње учешће оптуженог у томе. Оштећени Бедри Шаља такође у свом исказу не наводи да је оптужени учествовао у затварању Керши Мехмета, нити да га је тукао у подруму, а то не наводи ни оштећена Афијета Зећири, нити оштећена Тафа Софија.

Оптужени не може одговарати за радње других припадника ОВК, у којима није на било који начин учествовао, јер он није био никакав надређени припадницима ОВК, да би сносио одговорност за њихове радње. Само његово присуство није довољно, већ је потребно да је те радње хтео као своје и дао значајан допринос у њиховом реализовању, што у конкретном случају није доказано.

Није доказано ни да је оптужени учествовао у противзаконитом затварању Гаговић Радета, а и у самој оптужници се наводи да је лишен слободе на неутврђен начин. О томе немају сазнања ни сведоци-оштећени Бедри Шаља, Афијета Зећири, Тафа Софија и Керши Мехмет. Гаговић Раде је у хотел «Паштрик» затворен пре њих и држан у некој од соба, а потом доведен у подрум, што својим исказима потврђују оштећени Бедри Шаља и оштећена Афијета Зећири, тако да током поступка није утврђено ко га је у хотел противзаконито затворио, нити је у том правцу било доказа, нити о томе имају сазнања његова супруга Гаговић Рада, као ни брат Гаговић Миладин. То што је Гаговић Раде, који је већ био противзаконито затворен у хотелу, спуштен у подрум од стране «Зифе» и «Пинћа», према наводима сведока Бедри Шаље, није доказ да су га они и противзаконито затворили, јер је он већ био лишен слободе и затворен у хотелу, с тим што нема доказа да је оптужени у томе учествовао.

Током поступка није доказано да је оптужени малолетну Тафа Софију силовао и на столу у подруму, за шта су већ дати разлози у образложењу. Наиме, током целог поступка сведок – оштећена Тафа Софија тврди да је њу оптужени само једном силовао. У истрази је јасно навела да је то било у соби хотела, те је препознала оптуженог са фотографије и у просторијама Окружног затвора у Београду. То посредно потврђују у истрази и сведок – оштећена Афијета Зећири и сведок – оштећени Бедри Шаља, јер нису видели да је оптужени силовао Софију, а с обзиром да су били у подруму нису ни могли то видети, с тим што сведок – оштећена Афијета Зећири јасно наводи у истрази да је «Зифа» силовао невесту пред њеним очима, а да није видела да је оптужени силовао. Стога је сасвим јасно да је то силовање у подруму извршио Арбен Шкупи звани «Зифа», а не оптужени. Касније мењање исказа свих ових сведока – оштећених на претресу и њихове тврдње да је то оптужени учинио, суд није прихватио, јер оштећени немају јасног објашњења зашто то нису ни споменули у истрази, а једино логично објашњење је да су хтели

оптуженом да припишу и радње које је извршио Арбен Шкупи звани «Зифа», управо са разлога што се једино оптуженом суди.

Ниједним изведеним доказом нису потврђени наводи оптужнице да је оптужени ножем одсекао Баља Шаљи три прста на руци. Пре свега, треба истаћи да оштећени са таквим именом није ни постојао, односно није га нико ни споменуо током поступка. Уколико је тужилац мислио на оштећеног Баљај Шабана, нема доказа ни да су њему, нити било коме другом сечени прсти, а посебно нема доказа да је то оптужени учинио, о чему су се сведоци, који знају овог оштећеног, јасно изјаснили. Тако је сведок Бедри Шаља рекао да је Шабан Баљај његов рођак и да њему није познато да су му у подруму одсечени прсти, сведок Афијета Зећири такође наводи да није било никаквог одсецања прстију било коме, сведок Тафа Ајмона наводи да је Шабан Баљај комшија њеног девера Хасана, из чије куће је кренуо у сватове, да га је видела после изласка из подрума и да није имао никакве повреде. Суд је имао у виду наводе сведока Тафа Софије да су неком лицу, за које не зна како се зове, мисли Шабан, одсекли, најпре је тврдила три прста (главни претрес од 20.12.2005. године), а потом један прст, с тим што не зна ко је то учинио (главни претрес од 13.09.2006. године). Имајући у виду напред наведено, јасно је да нема ни једног доказа да је оптужени ове радње учинио, а сведок – оштећена Тафа Софија је по налажењу суда, највероватније видела Гзима Зећирија, коме су по казивању сведока Раме Мехметаја чупани нокти, с тим што ово није било предмет оптужбе, нити има доказа да је то оптужени учинио.

Током поступка није доказано да је оптужени учествовао у лишењу живота Краснићи Бајрама, Љушај Звездана и Гаговић Радета.

Наиме, за Краснићи Бајрама у оптужници је означено да му је Шкупи Арбен ножем задао ударац у пределу грудног коша, са леве стране и у пределу бубрега, без икаквог описа шта је у том моменту радио оптужени, осим што се да наслутити да је био присутан. Међутим, нема доказа да је у умишљају оптуженог било да се Краснићи Бајрам лиши живота, нити има доказа да је тада и том приликом он лишен живота.

Наиме, у истрази сведок – оштећени Бедри Шаља уопште не спомиње да је Краснићи Бајрам у подруму лишен живота. Сведок – оштећена Афијета Зећири у истрази наводи да се у подруму Сали Бериша пожалио «Зифи» да је имао убод на телу од пре неколико дана, јер га је Бајрам Краснићи у свађи убоо. Након тога је «Зифа» убио Бајрама Краснићија, тако што му је један много дугачак нож прогурао кроз тело. Сведок Афијета Зећири уопште не спомиње у истрази да је оптужени на било који начин у овоме учествовао, чак ни да је био присутан. На главном претресу од 20.12.2005. године и од 13.09.2006. године сведок Бедри Шаља наводи да је Сали Бериша ножем повредио Краснићи Бајрама у подруму, јер су они били у свађи од раније, пошто је Бајрам пре овог догађаја Салија повредио ножем, па му је Сали сада рекао да је дошло време да му се освети, те је ножем задао ударац Бајраму по руци, изнад лакта, а Гзим је своју кошуљу скинуо да спречи крварење из руке. Такође је том приликом, по наводима Бедрија, још један припадник ОВК повредио Бајрама ножем по нози, али он не зна ко је то учинио, с тим што ово није спомињао на претресу од 20.12.2005. године, када је тврдио да је само Сали Бериша повредио Бајрама Краснићија. И на једном и на другом претресу оштећени Бедри не спомиње било какво учешће оптуженог у повређивању Краснићи Бајрама, на претресу од 20.12.2005. године чак не спомиње ни да је био присутан, а на претресу од

13.09.2006. године тврди да је био ту као и други припадници ОВК, али да није узео никакво учешће у повређивању Краснићи Бајрама. Даље објашњава да Краснићи ту у подруму није умро, те су га онако окрвављеног припадници ОВК одвели из подрума, а то што је на претресу од 20.12.2005. године рекао да има утисак да је Бајрам издахнуо, он је за такву информацију чуо накнадно, када је избегао са Косова. Такође је објаснио да једини контакт оптуженог и оштећеног Краснићи Бајрама је био када су га довели у подрум, а довео га је један са дугом косом, те га је тада тукло више припадника ОВК, оптужени га је ударао кундаком аутомата. Истакао је да повређивање ножем Краснићи Бајрама од стране Сали Берише се није тада десило, већ је то други догађај, који је био два дана након њиховог довођења у подрум.

Сведок Афијета Зећири на главном претресу од 21.12.2005. године повређивање Краснићи Бајрама објашњава тако што наводи да га је прво ударио ножем Сали Бериша у пределу око срца, а затим оптужени. Позвана да објасни зашто сада тврди другачије од онога што је изјављивала у истрази, она наводи да га је и «Зифа» повређивао ножем, а Сали Бериша два дана раније, али није могла да пружи објашњење због чега у истрази није уопште спомињала да је оптужени ножем повређивао Краснићи Бајрама.

По налажењу суда, ово је несумњива потврда још једног покушаја сведока да се радње које је извршио Арбен Шкупи звани «Зифа» припишу оптуженом.

У прилог томе иду и наводи сведока Краснићи Асима, супруге Краснићи Бајрама, која наводи да јој је Љуља (Афијета Зећири) причала да су њеног мужа убили Албанци. Она не зна ко, те јој је рекла да је Сали Бериша задао убод ножем Бајраму у леђа, да је он крварио и пао. На питање суда, да ли јој је Афијета Зећири помињала још неког да је повредио Бајрама, сведок је јасно рекла: «Не знам детаље друге о томе, нису ми познати». Тек на помињање «Зифе» и оптуженог, сведок неуверљиво наводи: «Да, да, и то ми је причала», па имајући у виду њен комплетан исказ, јасно је да су њена сазнања добијена од Афијете Зећири да је њеног мужа у подруму ножем повредио Сали Бериша (иначе Албанац), да је он искрварио и пао, што се уклапа у једну логичну целину са исказом сведока Бедри Шаље датим на главном претресу, а то да је Сали Бериша ножем повредио Краснићи Бајрама у подруму, а да је још један припадник ОВК се умешао у тај сукоб, ударивши ножем Бајрама и то је управо Арбен Шкупи звани «Зифа», кога и сведок Афијета Зећири спомиње у истрази.

Стога ова мењања исказа сведока Афијете Зећири на претресу као и сведока Бедри Шаље приликом суочења са њом, а на штету оптуженог, од стране суда нису прихваћена.

Сведок Бедри Шаља јасно и гласно на претресу од 13.09.2006. године каже за оптуженог да у томе није учествовао, а то исто је тврдио и на претресу од 20.12.2005. године. У прилог томе иде и исказ сведока Раме Мехметаја и на главном претресу од 22.12.2005. године и на главном претресу од 06.06.2006. године, јер тврди да је из приче и Гзим Зећирија и Бедри Шаље сазнао да је Краснићи Бајрама, најпре ножем ударио Сали Бериша у пределу стомака, а потом «Зифа», такође у пределу стомака и он је пао. За оптуженог Антона Лекаја, ни Гзим, ни Бедри му нису рекли да је он у томе учествовао.

Имајући у виду напред изнето, несумњиво произилази да није доказано да је оптужени учествовао у лишењу живота Краснићи Бајрама. Пре свега, његово тело није пронађено, нико га није видео мртвог, већ повређеног, те стога стоји само претпоставка да је умро. Затим, из напред наведених доказа несумњиво произилази да оптужени у његовом повређивању ножевима није учествовао. То што је био присутан када је Краснићи повређен, није довољно да одговара као саизвршилац, јер у умишљају оптуженог није могло бити, да ће неко од сватова – Сали Бериша ножем ударити Краснићи Бајрама због неке свађе од раније. Оптужени у том сукобу уопште није учествовао, нити је он тај који је противзаконито затворио Краснићи Бајрама, а да би могао да одговара као саизвршилац, он мора или да учествује у радњи извршења или да да знатан допринос извршењу дела, а такав допринос у овом случају није доказан, због чега и у истрази и током целог поступка, нико и не везује повређивање Краснићија за оптуженог. Једино сведок Афијета Зећири тенденциозно мења свој исказ на претресу у овом делу, а све у намери да терети оптуженог, чије присуство и учешће током повређивања Краснићи Бајрама у истрази није ни поменула, због чега и није прихваћен њен промењени исказ са претреса.

Што се тиче лишења живота Љушај Звездана и Гаговић Радета, већ после истраге није било ни једног доказа да је оптужени у томе учествовао, нити је то на претресу доказано, као што није доказано ни да су их друга лица лишила живота, већ се то може само претпоставити.

Сведоци Афијета Зећири, Тафа Софија и Керши Мехмет о њиховој даљој судбини немају никаквих сазнања, јер су из подрума хотела изашли пре Љушај Звездана и Гаговић Радета.

Сведок Бедри Шаља, који је остао са њима и братом у подруму, и у истрази и на претресу тврди да он не зна шта се са њима десило, да није видео ко је Радета убио и да не зна ко је том приликом, изузев његовог брата, убијен, а да једине пуцње које је чуо, то је када му је брат убијен, а он бежао. Наводи да су након смештања њега и Ређа у возило «BMW», неки други Звездана и Радета сместили у друга два возила. Њега и брата су одвезли према кланици, а остали су наставили у другом правцу, он не зна где су они отишли, а што наводи на претресу. У истрази је навео да остале није видео, јер су били нешто даље у мраку, те да Бесим Бистражини није пуцао на њега и брата. Такође је навео да чак није ни касније од некога чуо шта се са њима десило и да никада није сазнао ко је тачно убијен из те његове групе.

Сведок Раме Мехметај наводи да му је Бедри у вези Звездана и Радета причао да су смештени у неко возило марке «Лада» и да су били на педесет метара од њих код кланице, али да ништа не зна за њих. Помињао му је Бесим Бистражинија да је пуцао са неког узвишења када је он бежао.

Сведок Бедри позван да се изјасни поново на ове наводе на претресу од 26.06.2006. године изјављује да је могуће да је он тако нешто рекао, али да не може сигурно да тврди, јер Бесима не познаје добро и поново понавља да су њега и брата «Зифа» и «Пинћо» довели до кланице, а она друга два возила су отишла на другу страну, тако да он не зна шта се са њима десило.

Сведоци Гаговић Рада и Миладин, супруга и брат Гаговић Радета, немају никаквих непосредних сазнања о његовој судбини, осим онога што је Раме Мехметај

причао супрузи, преносећи причу Бедри Шаље, а то су само његове претпоставке да је убијен. Такође наводе да тело није пронађено.

Имајући у виду да тела Гаговић Радета и Љушај Звездана нису пронађена, нити је ико видео њихова тела, да једини који би евентуално могао имати неких сазнања о њиховој судбини – Бедри Шаља, наводи да не зна шта се са њима десило, већ само претпоставља, те да је Раде Гаговић проглашен умрлим са датумом 25.06.1999. године, јасно је да нема несумњивих доказа да су ова лица уопште лишена живота, а камоли да је то учинио оптужени.

Стога су произвољни наводи оптужнице да је оптужени учествовао у везивању ових лица код хотела, да су их одвезли и поређали код кланице, те пуцали у њих Шкупи Арбен, Укшинај Рифат, Аземи Шабан и Бесим Бистражини, јер то никада нико ни у истрази ни на претресу није рекао.

Суд такође налази да није доказано присуство Рамуша Харадинаја у подруму, као и његове наредбе и учешће Укшинај Рифата, Аземи Шабана и Хекуран Хода, као што је то наведено у оптужници, јер сведок Тафа Софија наводи да је она видела команданта, а када јој је предочена фотографија Рамуша Харадинаја у списима, изјашњавала се да то није он. Сведоци – оштећени Афијета Зећири и Бедри Шаља у истрази наводе да га нису лично видели у хотелу, већ су од других чули да је био, те стога њихове промењене исказе на претресу да су га видели, суд није прихватио. За остала лица нема несумњивих доказа да су узели учешћа у догађају, на начин како се то презентира оптужницом, јер сведоци – оштећени чак им ни имена не знају на претресу (Бедри Шаља и Тафа Софија), а сведок Афијета Зећири спомињући Укшинај Рифата и Аземи Шабана, тврди да их нису малтретирали. Такође нису доказани ни наводи оптужнице да је оптужени припадао војној полицији, тзв. групи «Ципат», јер осим спомињања овог податка у писменом извештају СУП-а Ђаковица, без навођења конкретних доказа у том правцу, током поступка нико није потврдио припадност оптуженог овој групи, која околност је иначе ирелевантна за одговорност оптуженог, с обзиром да је несумњиво утврђено да је припадник ОВК.

Суд је ценио **приговор браниоца оптуженог о стварној и месној ненадлежности** Већа за ратне злочине Окружног суда у Београду, па је нашао да исти не стоје, јер је одредбом чл.3., чл.9. и чл.10. Закона о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине прописано да је Веће за ратне злочине Окружног суда у Београду надлежно за вођење поступка за кривична дела из чл.2. овог Закона, која су извршена на територији бивше СФРЈ, без обзира на држављанство учиниоца или жртве. Одредбом чл.2. овог Закона су предвиђена кривична дела против човечности и међународног права, одређена у глави XVI и тешка кршења међународног хуманитарног права извршена на територији бивше Југославије од 01. јануара 1991. године, која су наведена у Статуту Међународног кривичног суда за бившу Југославију. Што се тиче навода одбране да се овај Закон ретроактивно примењује, исти је беспредметан, јер је то процесни закон, а не материјални.

Према томе, несумњива је стварна и месна надлежност Већа за ратне злочине Окружног суда у Београду. Уосталом, после ступања оптужнице на правну снагу, о месној ненадлежности се не може ни расправљати.

Током овог поступка донет је низ **процесних решења**, против којих није дозвољена посебна жалба, већ се иста могу побијати само жалбом на пресуду. Тако је на главном претресу од 18.11.2005. године одлуком већа, а на основу чл.43. став 5 ЗКП одбачен захтев за изузеће председника већа – судије Оливере Анђелковић, постављен од браниоца оптуженог, сходно чл.40. тачка 4. ЗКП, јер је очигледно управљен на одуговлачење поступка, с обзиром да председник већа у овом кривичном предмету није вршила истражне радње, већ је само била присутна приликом испитивања оптуженог од стране истражитеља Хашког трибунала, као једна од судија Већа за ратне злочине, а сходно Закону о сарадњи са Хашким трибуналом. Имајући у виду да је бранилац на претходном претресу тражио изузеће целог већа, председника суда и тужиоца за ратне злочине, који захтеви су решењима Врховног суда Србије и Високог савета правосуђа одбијени, а због чега је претрес био одложен, па на следећем претресу поново тражио изузеће председника већа иако она није вршила истражне радње у овом предмету, то је његов захтев одбачен, јер је очигледно управљен на одуговлачење поступка. На истом претресу од 18.11.2005. године веће је одбило предлог браниоца да се са претреса искључи јавност ради чувања и заштите морала, заштите интереса оптуженог и његовог личног и породичног живота, ком предлогу се противио тужилац, јер нису испуњени законски услови из чл.292. ЗКП да се јавност искључи, с обзиром да није указано чиме би то били угрожени интереси оптуженог и његов лични и породични живот, имајући у виду да је оптужница већ била јавно прочитана, па је свакако у интересу оптуженог да јавност чује његову одбрану, а то је било и у јавном интересу, с обзиром да је оптужени тврдио да је ово политички процес против њега.

Одлуком већа је на претресу од 18.11.2005. године одбијен и предлог браниоца да се из списка издвоје записници из истраге са исказима сведока Ћосић Братислава, Драговић Душана, Гаговић Раде и Слободана Ковача, јер није бранилац био присутан њиховом испитивању, нити добио позив од истражног судије, с обзиром да присуство браниоца није обавезно, нити је то услов за валидност записника о исказима сведока, чијем саслушању они могу присуствовати сходно чл.251. ЗКП.

На главном претресу од 17.01.2006. године одбијен је предлог заменика тужиоца да се из списка издвоји исказ сведока Кристине Лекај са истог претреса, јер је по наводима тужиоца, била присутна у публици када је оптужени износио одбрану, с обзиром да нема доказа нити да је сведок била у публици дана 18.11.2005. године, када је оптужени износио одбрану, нити је то законски разлог за издвајање записника са исказом овог сведока.

На главном претресу од 18.01.2006. године одбијен је предлог браниоца да се из списка издвоји извештај СУП Ђаковица, ИКМ Јагодина бр.2689/04 од 25.10.2004. године, јер овај извештај не садржи податке који би указивали да постоји законски разлог за издвајање из списка.

На главном претресу од 19.01.2006. године одбијен је предлог браниоца да се из списка издвоји извештај СУП Ђаковица, ИКМ Јагодина 03 бр.233-254/05 од 08.02.2005. године, с обзиром да не стоје законски разлози за издвајање овог

писменог доказа из списка, а на претресу су прочитани само поједини изводи овог извештаја, а не и делови који се не могу користити као доказ.

На главном претресу од 23.03.2006. године веће је одбило предлог браниоца да се преслуша аудио снимак разговора – интервјуа, који је оптужени обавио са истражитељима Хашког трибунала, с обзиром да је оптужени на претресу изнео своју одбрану, те је одбијен предлог да се прочита допис Европског суда за људска права, којим се браниоцу налаже достава пуномоћја и допис председника већа од 07.02.2005. године упућен Врховном суду Србије, с обзиром да се овим дописима не доказују никакве чињенице везане за предмет оптужбе.

На главном претресу од 26.06.2006. године уз сагласност странака, донето је решење да се искључи јавност са дела претреса на коме је саслушавана сведок Биљана Векић, а на основу чл.117. новог ЗКП, јер сведок живи и ради на Косову и Метохији, додељен јој је статус заштићеног сведока и као мера заштите одређено је искључење јавности, јер би подаци које би износила могли да угрозе њену безбедност.

На главном претресу од 26.06.2006. године одбијен је предлог браниоца да се саслушају радници полиције Јаковљевић, Драговић Душан и Милан Станојевић, пред којима је сведок Бедри давао изјаве, а на околност шта им је тада рекао, с обзиром да се изјаве радника полиције шта им је оштећени изјављивао у предкривичном поступку, не могу користити као доказ.

На главном претресу од 13.09.2006. године одбијен је предлог тужиоца да се поново саслуша сведок Афијета Зеџири, јер је сведок дала исказ и у истрази и на претресу, те пошто је поново позвана на главни претрес од 13.09.2006. године одбила је да дође, а као страни држављанин не може да се приводи на претрес, па би поново позивање овог сведока само водило одуговлачењу поступка. Одбијен је предлог тужиоца да се прибаве списи Општинског суда у Власотинцу, ради разјашњења како је утврђен датум смрти Гаговић Радета, с обзиром да је решење овог суда Р.З. 8/05 од 26.05.2006. године прочитано на претресу и у образложењу су наведени разлози о предњем. Одбијен је и предлог оптуженог да се саслуша начелник СУП Ђаковица Милан Станојевић на околност како су деловале јединице по Ђаковици и у вези формирања групе «Ципат», као сувишан, јер је чињенично стање довољно утврђено. Отклоњено је извођење доказа од којих је тужилац одустао и то саслушање сведока Берише Сали, Љушај Халила, Љушај Милене, Шћекић Вукашина и Мета Шаље као сувишно, јер је чињенично стање довољно утврђено, а даље позивање ових сведока би само водило одуговлачењу поступка, с обзиром да сведоци са Косова Баљај Шабан и Бериша Сали одбијају да се појаве пред било којим судом, па и на Косову, а њихово принудно довођење није могуће, сведоци Љушај Халил и Љушај Милене, иако уредно позвани, одбијају да дођу у Београд да сведоче, а УНМИК правосуђе је одбило по замолници да саслуша ове сведоке, сведок Вукашин Шћекић је лице старо 78 година и уз то болестан, а његов исказ из истраге се и не односи на предмет оптужбе, сведок Мета Шаља пребива на Косову и

због непоседовања било каквих докумената онемогућено му је да са Косова уђе у Србију.

На основу свега напред изнетог, одлучено је као у изреци пресуде.

ЗАПИСНИЧАР
Оливера Савић

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Оливера Анђелковић

ПРАВНА ПОУКА:

**Против ове пресуде дозвољена је жалба
Врховном суду Србије, у року од 15 дана
од дана пријема писменог отправака
пресуде, а преко овог суда.**

Дна:

Писмени отправак пресуде доставити:

- 1.Тужилаштву за ратне злочине**
- 2.Оптуженом, преко Управе Окружног затвора у Београду,**
- 3.Браниоцу оптуженог, адв. Teki Bokshi.**

С у д и ј а: